

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Memòria 2009-2010

Universitat de Barcelona

Memòria 2009-2010

Universitat de Barcelona

Edita:
Secretaria General
Universitat de Barcelona

Rector:
Dídac Ramírez Sarrió

President del Consell Social:
Joaquim Coello Brufau

© Universitat de Barcelona

Disseny: Estudi Quim Duran
Fotografies: Arxiu de Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona,
Josep Maria Rué, Aleix Bagué i Josep Curto.

Elaboració:
Servei de Planificació i Anàlisi
Agència de Polítiques i de Qualitat

Edició:
Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona

Administració de la publicació:
Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona
Adolf Florensa, s/n
08028 Barcelona

Aquest document està subjecte a la llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada de Creative Commons, el text de la qual està disponible a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.

Sumari

Presentació del Rector	7
1. Una universitat centenària i compromesa amb la ciutat	11
Visió estratègica de la Universitat de Barcelona	
Resum de les dades principals	
Distribució territorial: els campus i els centres	
2. La universitat de les persones	22
Serveis a la comunitat universitària	
Activitats institucionals i culturals	
Serveis als estudiants	
3. La universitat líder en formació	36
Oferta acadèmica	
Altra oferta formativa	
Serveis de suport a la docència	
4. La universitat capdavantera en recerca	50
Recerca	
Transferència de tecnologia, coneixement i innovació	
Doctorat	
5. Una universitat amb una gran projecció internacional	70
Activitat internacional institucional	
Mobilitat d'estudiants, professorat i personal d'administració i serveis	

Presentació

Benvingudes i benvinguts a la Universitat de Barcelona.

Em complau presentar-vos la Memòria del curs acadèmic 2009-2010 en què es mostra l'activitat que abasta la Universitat de Barcelona en tots els camps de l'educació superior: docència, recerca, innovació i transferència del coneixement, internacionalització i relació amb la societat.

La Universitat de Barcelona, des de la seva fundació, ha mantingut i desenvolupat una identitat pròpia com a universitat urbana, evolucionant en paral·lel als canvis i esdeveniments que ha viscut en els seus més de cinc-cents anys d'història i duent a terme una intensa activitat acadèmica i científica.

Aquest curs, en els seus dinou centres s'ha desplegat l'espai europeu d'educació superior amb una oferta de 49 graus, 130 màsters i 68 doctorats adaptats, i més de noranta mil estudiants de grau i postgrau han cursat estudis a les seves aules o per mitjans no presencials.

En l'àmbit de la investigació, amb una dinàmica global de millora de posicions, la Universitat de Barcelona ha continuat figurant com a primera universitat espanyola en els rànquings internacionals de més renom. El reconeixement internacional de la nostra universitat ha comportat també la incorporació des de l'1 de gener de 2010 a la prestigiosa Lliga Europea d'Universitats de Recerca (LERU). Som l'única universitat espanyola seleccionada per integrar-se en aquesta ben reputada aliança.

D'altra banda, l'any 2009 s'ha obtingut, juntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya, la distinció de Campus d'Excel·lència Internacional pel projecte Barcelona Knowledge Campus (BKC), i l'any 2010 ha estat el projecte Health Universitat de Barcelona campus (HUBc) el que ha aconseguit aquesta distinció.

En el procés de millora continuada s'ha avançat en la modernització de les nostres eines tecnològiques i s'han ampliat els serveis a la comunitat universitària així com les activitats institucionals i culturals. Tota aquesta activitat s'ha desenvolupat en el marc del Pla director 2009-2012 del qual s'ha fet la primera avaluació de resultats.

No resta altra cosa que donar pas al contingut de la Memòria i convidar-vos a viure el futur d'aquesta universitat, sempre al servei de la societat.

Dídac Ramírez
Rector de la Universitat de Barcelona

«Jo crec que la projecció de la Universitat de Barcelona sobretot ve donada per la qualitat dels docents, els investigadors i el PAS. (...) Crec que entre tots som La Universitat. És un treball en equip i sento que en formo part.»

Cristina Cruz,
personal d'administració i serveis.
Secretaria d'Estudiants
i Docència de Bellvitge

1

Una universitat centenària i compromesa amb la ciutat

Visió estratègica de la
Universitat de Barcelona
Resum de les dades principals
Distribució territorial:
els campus i els centres

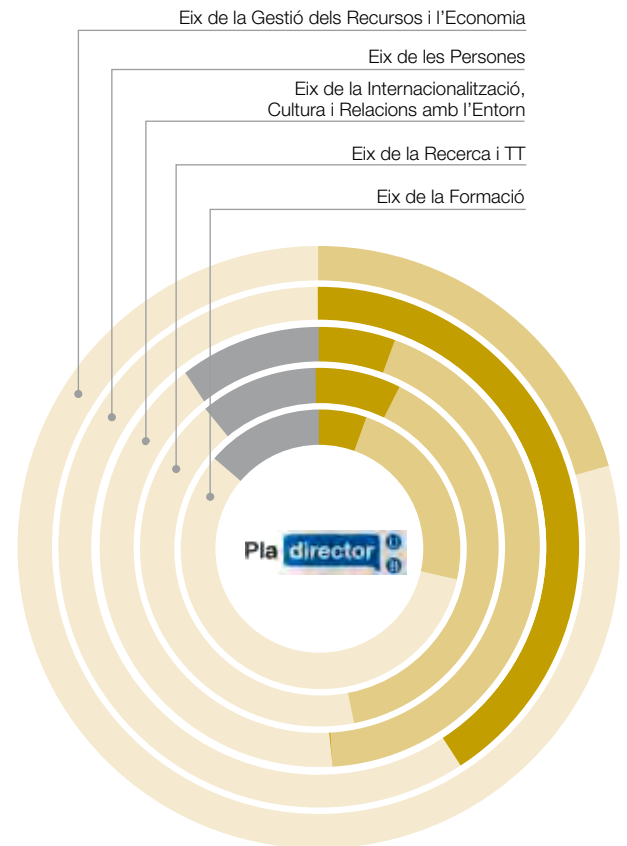

Visió estratègica de la Universitat de Barcelona

El Pla director de la UB orienta l'estratègia d'acció de govern de l'equip rectoral a partir de 6 línies mestres, i estableix 44 objectius i prop de 200 accions per dur-los a terme, que s'han agrupat en 5 eixos: **Formació; Recerca i Transferència de Tecnologia; Internacionalització, Cultura i Relacions amb l'Entorn; Persones, i Gestió dels Recursos i l'Economia.**

L'avaluació dels resultats de l'annualitat 2009 s'ha dut a terme a partir de 82 indicadors, dels quals el 9,7% ha superat l'objectiu fixat per al 2012 i el 77,4% ha millorat o s'ha mantingut.

La visió estratègica de la UB s'orienta cap a la millora en els estàndards internacionals representada en rànquings, distincions i pertinença a grups de qualitat. Aquestes millores corresponen a l'activitat recollida al llarg de la memòria.

“ Barcelona convertirà la Zona Franca en la capital de la innovació industrial. La Universitat de Barcelona se sumará a les tres plataformes del projecte: la tecnològica, l'alimentària i la cultural. I en el context de la plataforma cultural, la universitat crearà la Factoria UB, el primer component del futur Parc Científic d'Humanitats i Ciències Socials. ”

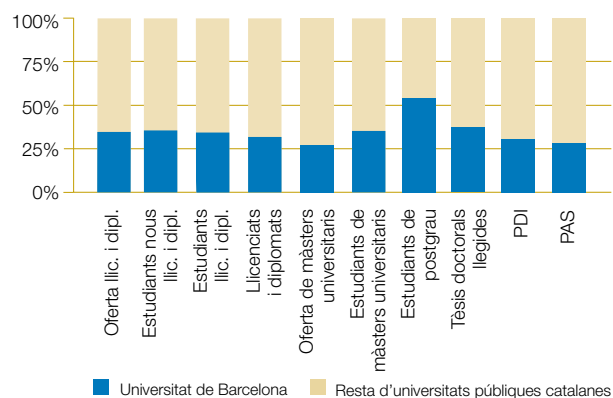
- Superació de l'objectiu 2012
- Millora
- Manteniment
- Objectius no assolits

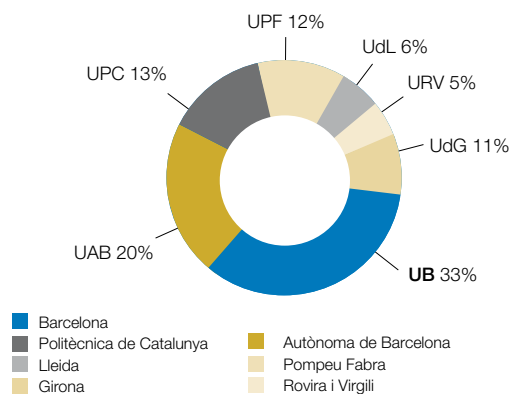
«Em va motivar a matricular-me a la UB el fet que en aquell moment era la universitat que més informació oferia als alumnes que encara no estaven matriculats. El fet d'informar-te i fer portes obertes molts dies i amb molta passió també hi va influir.»

Carlos Janussi,
estudiant de Filosofia

La UB en el sistema universitari a Catalunya Curs 2008-2009

Estudiants de grau de nou accés a les universitats públiques catalanes. Curs 2009-2010

Facultat de Física i
Facultat de Química

Pati de l'Edifici Històric

Una universitat centenària i compromesa amb la ciutat

Resum de les dades principals

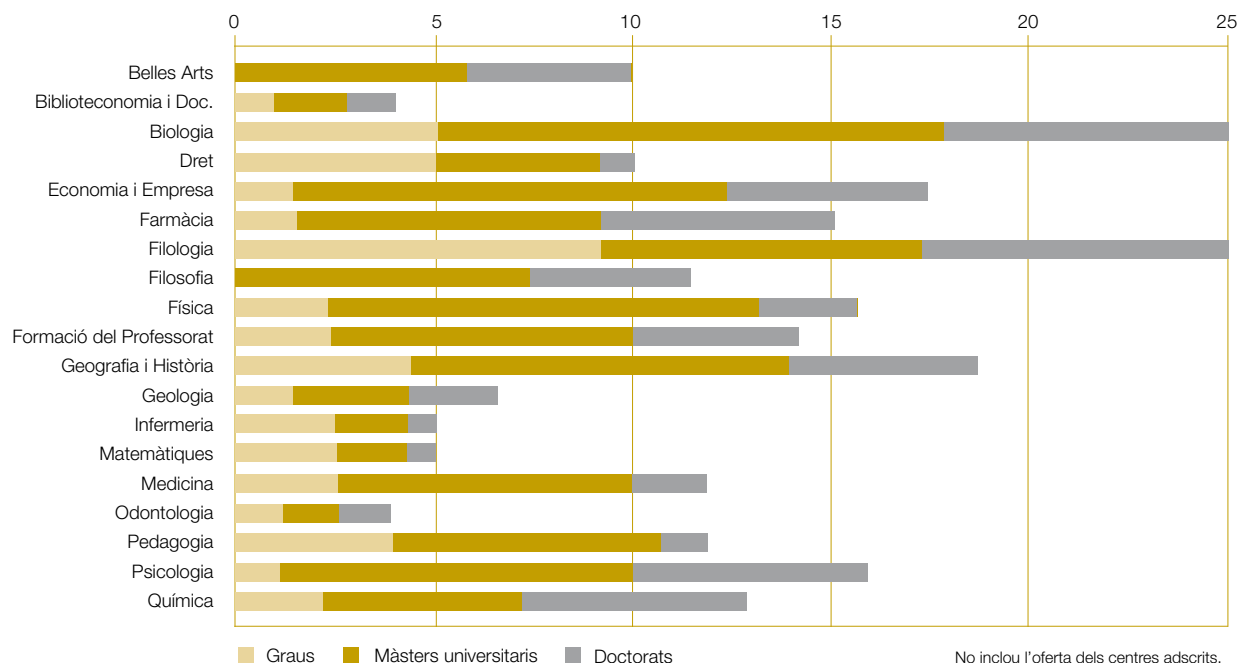
Estructura

Superfície construïda (m ²)	593.541
Centres (facultats i escoles universitàries)	19
Centres adscrits	5
Departaments	106
Instituts i centres de recerca propis	23
Instituts i centres de recerca participats	13
Instituts interuniversitaris	2
Centres de documentació	3
Observatoris	9

Oferta acadèmica

Graus	49
Llicenciatures i diplomatures	20
Màsters oficials oferts	130
Programes de doctorat	68
Programes de doctorat amb Menció de Qualitat	30
Programes de postgrau	338
Cursos d'extensió universitària	71
Cursos de formació contínua corporatius i en obert (IL3)	728

Oferta acadèmica 2009-2010. Graus, màsters universitaris i doctorats

«La UB m'ha aportat moltes coses, sobretot l'experiència... En tots els àmbits: universitari, cultural, lingüístic, científic... En el meu grup vam estudiar gent de molts països diferents i, a part del que vam aprendre a les classes, vam conèixer i aprendre molt els uns dels altres.»

Elena Lebedeva,
doctoranda del programa
de Sociologia

Els estudiants

	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Total estudiants UB*	81.043	92.924	91.656
% dones sobre el total d'estudiants	66,61	65,5	65,6
Estudiants de grau**	-	-	10.717
Estudiants nous de grau	-	-	7.869
Estudiants de llicenciatures i diplomatures	49.213	48.985	38.073
Estudiants nous de llicenciatures i diplomatures	11.347	11.720	4.061
Estudiants equivalents a temps complet (ETC) de graus, llicenciatures i diplomatures	36.334	36.890	38.536
Estudiants de màsters universitaris	2.394	3.788	4.993
Estudiants nous de màsters universitaris	1.920	2.494	3.101
Estudiants de doctorat	1.613	685	2.113
Estudiants de doctorat - tutories de tesi	2.033	2.734	1.514
Estudiants de postgrau	8.163	8.642	9.520
Estudiants d'extensió universitària	1.164	1.400	1.304
Estudiants de formació contínua (IL3)	31.416	30.992	28.535
Estudiants de centres adscrits (graus, llicenciatures, diplomatures i màsters universitaris)	3.647	3.516	3.376
Estudiants estrangers acollits (en programes d'intercanvi)	1.923	1.748	1.660
Estudiants UB a l'estranger (en programes d'intercanvi)	740	790	893
Estudiants en pràctiques no curriculars	1.840	1.848	1.898

Diplomats	2.360	2.487	2.776
Llicenciats	4.450	4.621	4.734
Doctors	531	503	469

* Exclosos 3.732, 4.419 i 5.113 estudiants de postgrau i formació contínua a cada curs, gestionats conjuntament per la UB i l'IL3.

** Inclou els estudiants d'adaptacions i extincions.

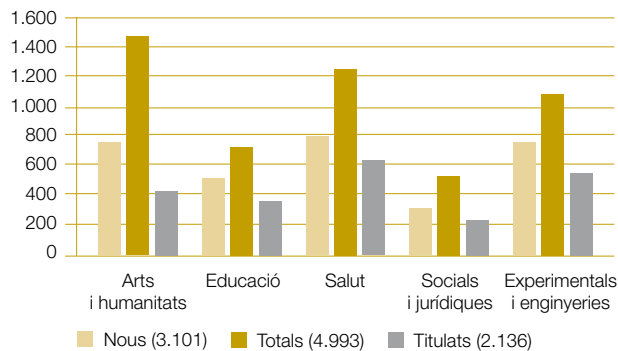

Facultat d'Economia i Empresa

Estudiants de llicenciatures, diplomatures i graus per àmbits

	Graus		Llicenciatures i diplomatures		
	Nous	Total	Nous	Total	Titulats
Arts i humanitats	1.567	2.140	677	6.895	1.107
Educació	1.610	1.704	256	4.789	1.598
Salut	1.748	2.824	200	6.183	1.546
Socials i jurídiques	1.328	1.773	2.751	16.243	2.443
Experimentals i enginyeries	1.616	2.276	177	3.963	816
Total centres UB	7.869	10.717	4.061	38.073	7.510
Centres adscrits	644	1.341	94	1.859	660
TOTAL UB	8.513	12.058	4.155	39.932	8.170

Estudiants de màsters universitaris

No inclou els estudiants de centres adscrits.

Altres estudiants

Altres estudiants	2009-2010	% dones
Escola d'Idiomes Moderns	4.204	65
Estudis Hispànics	2.544	65,8
Cursos de català	3.471	66,9
Cursos d'estiu	2.234	66,2
Institut de Ciències de l'Educació	10.708	63,5
Aules de Gent Gran	4.000	78

“ Des del 1992, les excavacions del jaciment d'Oxirrine estan dirigits pel professor de la Universitat de Barcelona Josep Padró. L'equip s'ocupa de la restauració i conservació dels monuments, (...) aplicant les tècniques audiovisuals més modernes. ”

Revista GEO
1 d'abril de 2009

Personal docent i investigador (PDI)

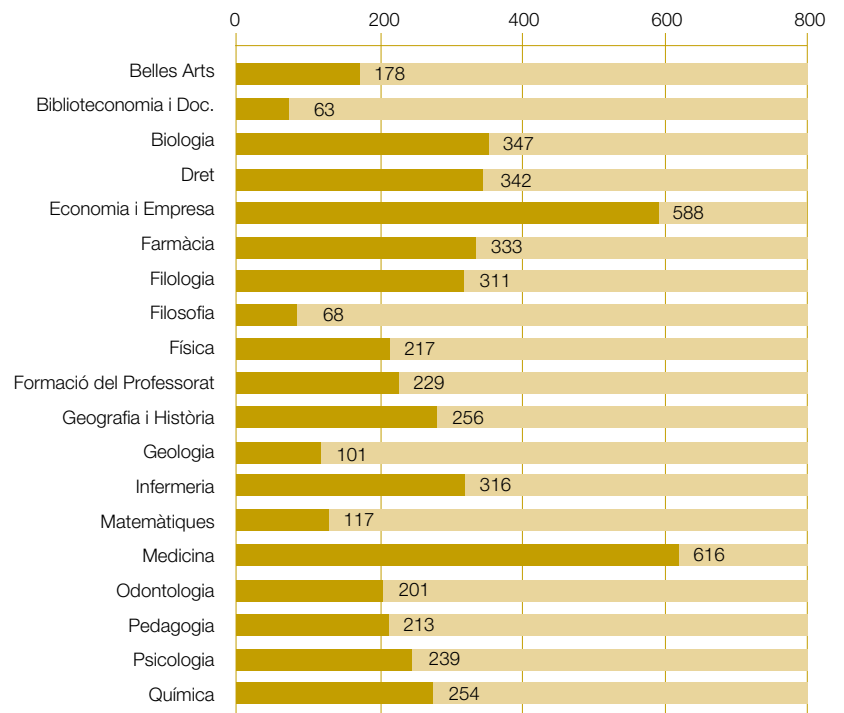
		% dones
Total PDI	4.995	43,6
Catedràtics d'universitat	542	20,3
Catedràtics d'escola universitària	37	54,1
Titulars d'universitat	1.449	42,2
Titulars d'escola universitària	298	57,7
Catedràtics contractats LOU	1	0
Professors agregats	194	42,8
Professors lectors	231	59,3
Professors col·laboradors	48	66,7
Professors col·laboradors permanents	31	71
Associats	1.234	46
Associats mèdics	463	44,3
Ajudants	152	57,9
Altres	315	41,3
PDI equivalent a temps complet (ETC)	3.808,60	43,9
PDI amb vinculació permanent *	2.552	39,9

*Inclou PDI ordinari, PDI agregat, PDI col·laborador permanent i PDI catedràtic contractat LOU.

Millora i innovació docent

Millora i innovació docent	2009-2010
Grups consolidats d'innovació docent	50
Grups d'innovació docent	36
Projectes d'innovació docent finançats	95
PDI participant en formació de l'ICE (%)	50,2

Distribució del PDI per centres

No s'hi inclouen 6 professors de l'Institut de Ciències de l'Educació.

«A finals dels vuitanta hi havia més homes en llocs clau. Això és el que ara està canviant, les dones estem accedint també a aquests llocs.»

Montserrat López Martos,
personal d'administració i serveis.
Administradora de la Facultat de
Biblioteconomia i Documentació
i del campus de Sants

Personal d'administració i serveis (PAS)

		% dones
Total PAS	2.348	65,4
PAS funcionari	1.055	82,7
Grup A	61	
Grup B	184	
Grup C	491	
Grup D	311	
Grup E	8	
Pas laboral	1.293	51,5
Grup I	297	
Grup II	242	
Grup III	489	
Grup IV	242	
Ràtio PAS/PDI	0,47	

Serveis

Biblioteca	
Fons de monografies	1.649.786
Fons de publicacions periòdiques	51.420
Préstecs	714.164
Punts de lectura	6.296
Usuaris d'Esports UB	6.746
Becaris de col·laboració en serveis	488
Allotjament en col·legis majors	
Col·legis propis	910
Col·legis adscrits	864
Associats Alumní UB	4.450

«El paper de la universitat és ser el motor de generació i transmissió de coneixement per als estudiants, ensenyar als alumnes quines són les noves tendències i donar-los una base sòlida de coneixements.»

Àlex Haro,
professor titular de la Facultat
de Matemàtiques

La recerca i la transferència de tecnologia a la UB

	2007	2008	2009
Ingressos per recerca i transferència de tecnologia (milers d'euros)	76.643	90.258	108.680
Projectes de recerca*	31.484	52.882	76.715
Projectes de recerca - contractes FBG	14.729	13.663	15.129
Infraestructures	2.164	1.549	1.605
Altres ajuts	18.047	10.206	9.515
Convenis UB	8.267	10.142	3.750
Convenis FBG	1.952	1.816	1.966

* Inclou: Universitat de Barcelona, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Institut

de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC), Institut de Recerca Biomèdica (IRB) i Parc Científic de Barcelona (PCB).

Activitat de recerca	2009
Professorat integrat en projectes d'R+D (%)	62,13
Investigadors doctors contractats	141
PAS de suport a la recerca	245
Becaris de recerca	979
Grups de recerca consolidats de la Generalitat	243
Projectes de recerca actius	625
Patents sol·licitades	24
Empreses de base tecnològica de nova creació	5
Tesis doctorals lligides	528
Publicacions científiques*	3.679

Parc Científic de Barcelona	2009
Personal	2.245
Empreses de l'àmbit privat instal·lades	56
Grups de recerca instal·lats	81

Serveis Científicotècnics	2009
Usuaris interns (investigadors principals)	442
Facturació externa (milers d'euros)	3.630
Valoració de l'equipament científic (milers d'euros)	40.490

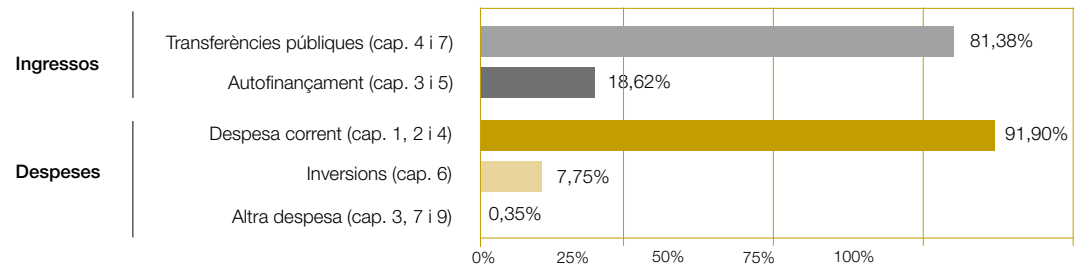
* Recollides per l'ISI (Institute for Scientific Information).

Pressupost 2010

Ingressos (milers d'euros)	379.341
Cap. 3. Taxes i altres ingressos	69.499
Cap. 4. Transferències corrents	291.503
Cap. 5. Ingressos patrimonials	1.136
Cap. 7. Transferències de capital	17.203

Despeses (milers d'euros)	379.341
Cap. 1. Despeses de personal	278.899
Cap. 2. Compra de béns i serveis	58.684
Cap. 3. Despeses financeres	250
Cap. 4. Transferències corrents	11.035
Cap. 6. Inversions reals	29.402
Cap. 7. Transferències de capital	389
Cap. 9. Passius financers	682

Facultat de Biologia

Distribució territorial: els campus i els centres

Col·legi Major Sant Jordi

Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu

Campus de la Diagonal Portal del Coneixement

- Facultat de Dret
- Facultat d'Economia i Empresa
- Facultat de Belles Arts
- Facultat de Biologia
- Facultat de Farmàcia
- Facultat de Física
- Facultat de Geologia
- Facultat de Química
- Col·legis Majors Penyafort-Montserrat-Llull

Facultat de Biblioteconomia i Documentació

Campus de Medicina-Clínic August Pi i Sunyer

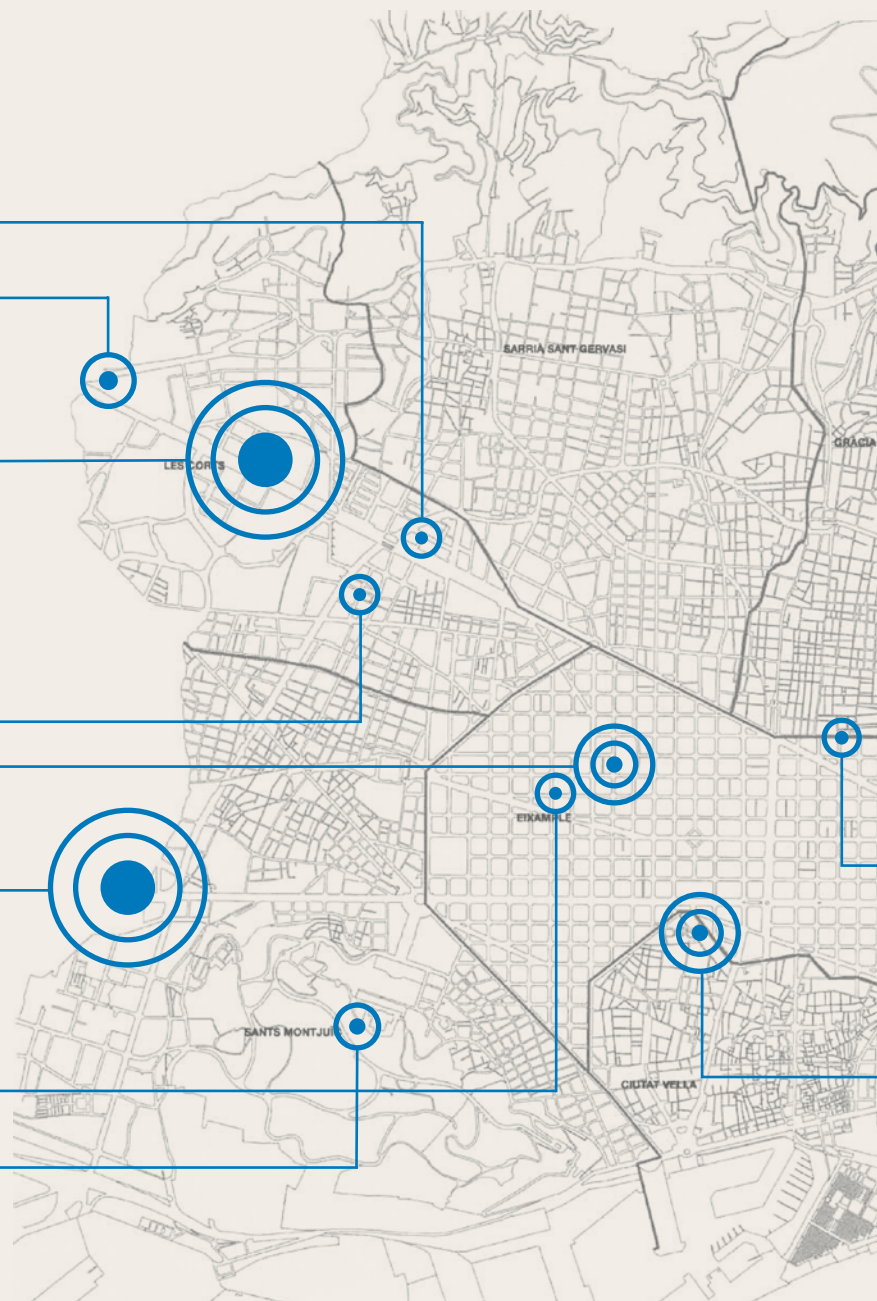
- Facultat de Medicina (Casanova)
- Hospital Clínic i Universitari de Barcelona

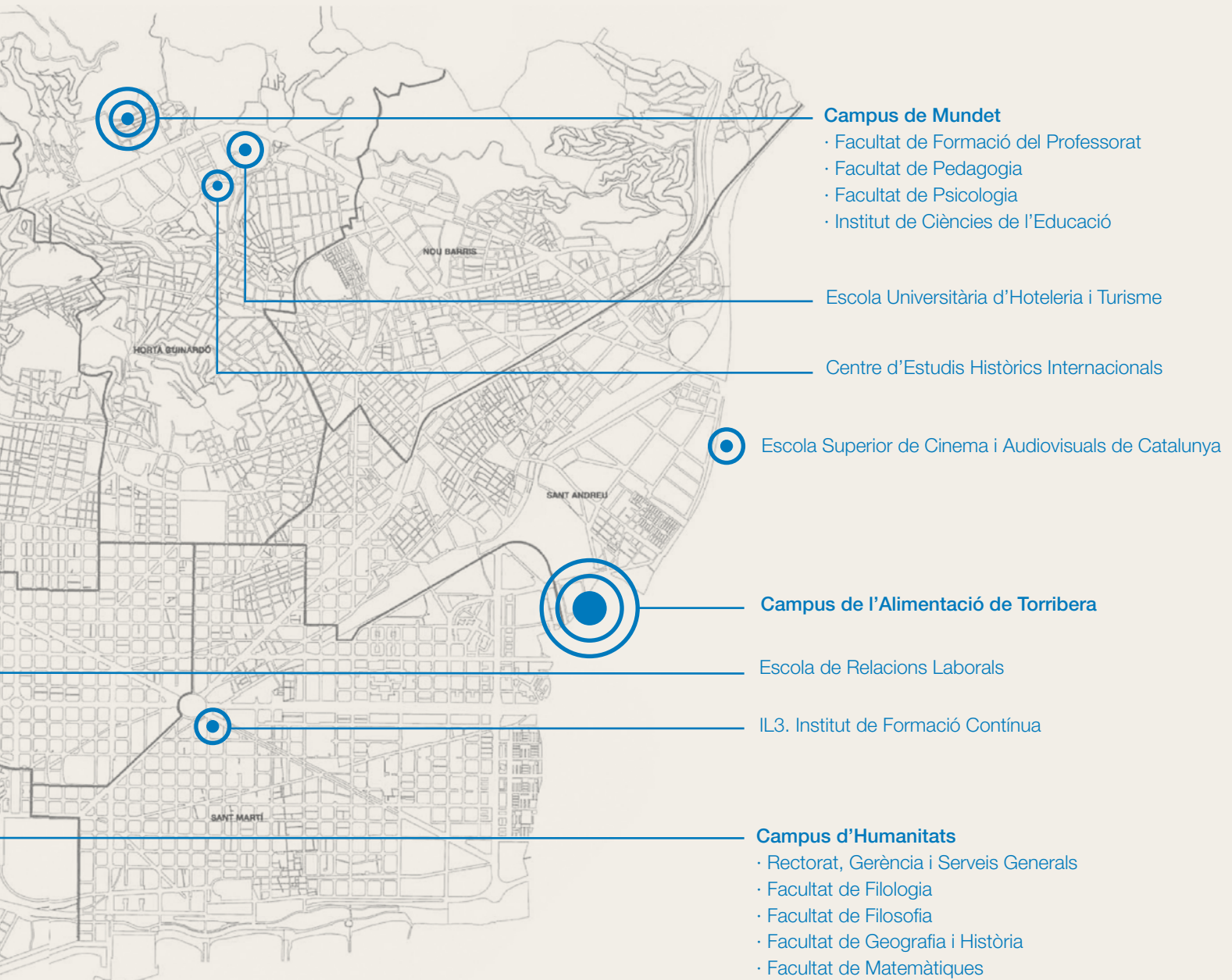
Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge

- EU d'Infermeria
- Facultat de Medicina (Bellvitge)
- Hospital Universitari de Bellvitge
- Facultat d'Odontologia

Escola Superior de Relacions Públiques

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

«A mi, la feina a la UB m'illusiona moltíssim. Crec que dintre d'aquesta il·lusió intentem buscar idees noves, coses a millorar... és un procés continu de millora.»

Montserrat López Martos,
personal d'administració
i serveis. Administradora de la
Facultat de Biblioteconomia
i Documentació i del campus
de Sants

2

La universitat de les persones

Serveis a la comunitat
universitària

Activitats institucionals i culturals

Serveis als estudiants

Facultat de Biologia

Serveis a la comunitat universitària

La Universitat de Barcelona continua apostant per la **responsabilitat social** i pel compromís de dur a terme les accions necessàries per millorar els àmbits econòmic, ambiental i social de la institució, i amb aquesta finalitat l'**Oficina de Control Intern, Riscos i Responsabilitat Social Corporativa** s'ha encarregat de recollir la informació i d'implicar la comunitat universitària dins l'àmbit del *Global Reporting Initiative* (GRI), el marc més utilitzat i acceptat per a l'elaboració de memòries de sostenibilitat i control intern de la responsabilitat social empresarial, amb l'objectiu d'ajudar a mesurar, comprendre i millorar l'acompliment social, econòmic i mediambiental de les organitzacions.

Durant aquest curs, s'ha constituït la **Comissió d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes**, formada per una persona representant de cada facultat i de l'Escola Universitària d'Infermeria. Actualment s'està elaborant el II Pla d'igualtat per al proper bienni, que té l'objectiu de ser un instrument que ajudi a fer realitat la igualtat entre totes les persones que formem la comunitat universitària. El desplegament del Pla és un compromís de tothom per tal d'impulsar totes les accions que s'hi preveuen i, a la vegada, per garantir i fomentar el respecte a la diversitat, la col·laboració i el treball en comú.

La **Sindicatura de Greuges**, institució independent i autònoma, ha continuat la seva comesa de vetllar pels drets i les llibertats de l'alumnat, del personal docent i investigador, i del personal d'administració i serveis. Aquest curs ha atès 115 sol·licituds d'intervenció.

Dins del procés d'implantació a la Universitat de Barcelona d'una cultura de respecte i humanització, s'ha creat el **Gabinet d'Atenció i Mediació** per tal d'impulsar, mantenir i tutelar aquesta cultura. Es tracta d'oferir un espai facilitador del diàleg, de resolució de conflictes i de mediació en què les parts en conflicte puguin dialogar de manera voluntària, des del respecte i en un pla d'igualtat.

En matèria de **prevenció de riscos laborals**, les vuit línies desenvolupades per l'OSSMA al 2009 han estat les següents: plans d'autoprotecció, avaluació de riscos, sistemes de gestió, vigilància de la salut, formació, gestió de residus, vida universitària i entorn natural i altres temes específics.

S'ha avançat en l'elaboració dels plans d'emergència dels edificis; s'ha començat l'avaluació de riscos psicosocials i també la implantació d'un sistema informatitzat de gestió de la prevenció. D'altra banda, s'està treballant amb els centres en l'elaboració de pràctiques docents segures i sostenibles, i s'està incrementant la formació en matèria de prevenció de riscos als membres de la comunitat universitària.

Des del punt de vista mèdic, la consolidació del Servei de Medicina del Treball, amb dotació de personal propi i la inauguració de les noves instal·lacions el juny del 2009, ha suposat donar una nova orientació a la disciplina sanitària del Servei de Prevenció de la Universitat. S'ha optat de manera definitiva, tal com estableix la normativa,

Compromís
amb el medi
ambient

60%

de recollida selectiva
dels residus generats
al 2009

per un vessant de vigilància específica de la salut dels treballadors segons els riscos als quals estan exposats al seu lloc de treball, davant del vessant assistencial i preventiu generalista de l'etapa anterior a la creació d'aquest servei.

En l'àmbit del **medi ambient**, s'ha detectat una evolució positiva en la gestió dels residus municipals, de manera que al 2009 la recollida selectiva suma ja el 60% dels residus generats, i la consolidació de la gestió dels residus químics, sanitaris i animals procedents dels laboratoris. També s'ha de destacar, en l'àmbit de la mobilitat, la continuació del projecte BiciCampus de préstec de bicicletes per als membres de la comunitat i l'inici de l'estudi de diagnòstic de mobilitat del campus de la Diagonal Portal del Coneixement. Finalment, s'ha fet una campanya de promoció de compra verda amb l'objectiu d'incrementar l'ús de material reciclat i d'incorporar productes ambientalment sostenibles a les oficines.

Facultat d'Economia
i Empresa

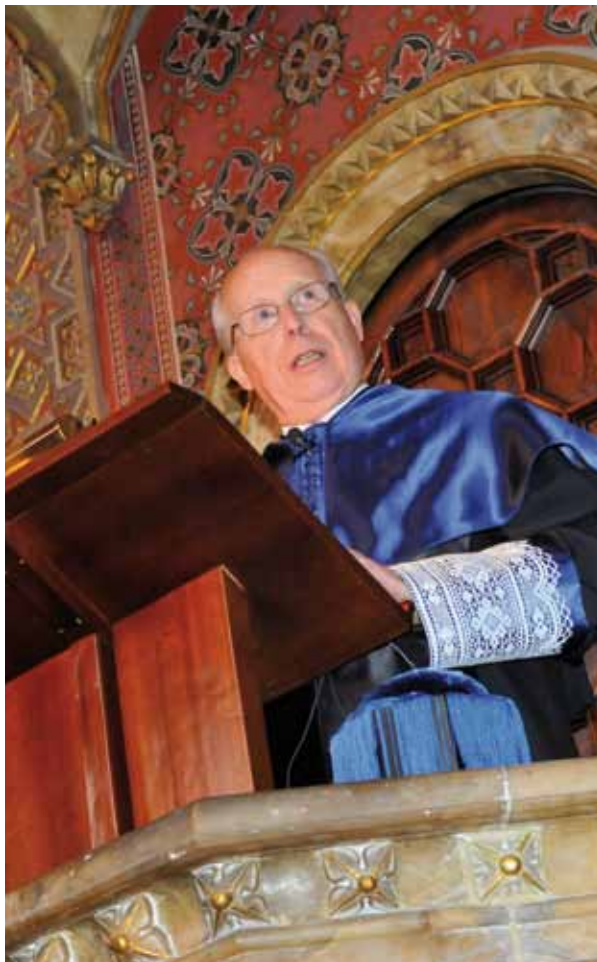
“ La Universitat de Barcelona publica la vida de la deixeble de Vicens Vives que simbolitza el drama de molts religiosos progressistes. [...] María José Sirera va saber unir la lluita social i una mística profunda. Amb *El riesgo de la Utopía*, Mercedes Vilanova i Mª Julia de Eguillor intenten que no es perdi la memòria d'aqueta cristiana audaç. [...] la professora Vilanova és una especialista reconeguda internacionalment en el camp de la història oral [...]. ”

La Vanguardia
11 d'agost de 2010

Activitats institucionals i culturals

El curs 2009-2010 han estat investits **honoris causa** el biòleg molecular **Walter Gehring** (26 de gener de 2010), el qual va estar apadrinat per Emili Saló, catedràtic del Departament de Genètica i cap del Grup de Recerca de Biologia i Genètica del Desen-

volupament de la UB; i el químic **Rafael Foguet** (19 de març de 2010), apadrinat per José Costa, catedràtic emèrit de la UB i degà del Col·legi Oficial de Químics de Catalunya.

Rafael Foguet i Walter Gehring, al centre, respectivament.

“ El científic Javier Tejada Palacios —catedràtic de Física de l'Estat Sòlid de la Universitat de Barcelona— ha obtingut el Premi Nacional d'Investigació Blas Cabrera en l'àrea de Ciències Físiques, dels Materials i de la Terra pel seu descobriment en el camp del magnetisme quàntic [...], en concret, el túnel d'espín. [...] Sobre les seves aplicacions, el grup de la UB té diverses patents amb empreses tant de l'Estat espanyol com d'alguna multinacional. ”

La Vanguardia

17 de novembre de 2009

El **Claustre de Doctors**, que té 956 membres, va lliurar el XIII Premi Claustre de Doctors a la Dra. **Vanessa Soto Cerrato**, del Departament de Patologia i Terapèutica Experimental de la Facultat de Medicina, per la seva tesi doctoral *Caracterización del efecto anticanceroso e identificación de dianas moleculares de principios activos procedentes de Serratia marcescens*.

Entre els **premis i les distincions** rebuts per membres de la comunitat universitària durant el curs 2009-2010, destaquen:

- **Emma Martinell**, doctora honoris causa per la Facultat d'Arts de la Universitat de Göteborg (Suècia).
- **Antoni M. Badia i Margarit**, doctor honoris causa per la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED).
- **Mary Nash**, doctora honoris causa per la Universitat de Granada.
- **Jacint Nadal**, doctor honoris causa per la Universitat Autònoma Metropolitana de Mèxic (UAM).
- **M. Dolores Juliano** i **Josep M. Codina**, Creu de Sant Jordi.
- **Carles Miralles**, Premi de la Crítica Literària en la categoria de llengua catalana.
- **Javier Tejada**, Premi Nacional d'Investigació Blas Cabrera.
- Grup d'Innovació Docent de Botànica Aplicada

a les Ciències Farmacèutiques (**GIBAF**) i Grup d'Innovació Docent **COMBELL** (COMpetència BELLvitge), Jaume Vicens Vives a la qualitat docent universitària.

- **Ferran Palero**, premi de comunicació científica Joan Lluís Vives 2008.
- **Manel Esteller**, Premi d'Investigació en Biologia Molecular 2009 de la Fundació Carmen y Severo Ochoa.
- **Carles Sudrià**, **Josep Maria Benaul** i **Antoni Garrido**, Premi Joan Sardà Dexeus 2008.
- **Begoña Piqué Simon**, Premi Escola Normal de la Generalitat.
- **Ricard Guerrero**, Medalla Fernando González Bernáldez.
- **Sergi Grau**, Premi Cum Laude de l'Institut Mòn Juïc.
- **Jorge Calero**, nou president del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu.
- **Manel Viader**, nou president de la Conferència de Degans de Psicologia de les Universitats Espanyoles.
- **Javier Martín-Vide**, nou president de l'Associació de Geògrafs Espanyols (AGE).
- **Salvador Claramunt**, president de la Societat Espanyola d'Estudis Medievals.
- **Francesc Illas**, membre de l'Acadèmia Europea de la Ciència (EURASC).
- **José Remesal**, membre de la Reial Acadèmia de la Història (RAH).
- **Pilar Bayer Isant**, membre de la Reial Acadè-

1

2

3

1. Inauguració del curs 2009-2010.

2. Inauguració de les obres del Pavelló de la República.

3. Presentació del llibre *La Universitat de Barcelona* (1450).

mia de Ciències Exactes, Físiques i Naturals.

- **Eduardo L. Mariño**, membre de l'Acadèmia Iberoamericana de Farmàcia.
- **Fèlix Campelo**, *Award for Outstanding Doctoral Thesis Research in Biological Physics* (Premi a la millor tesi doctoral de recerca en física biològica), atorgat per la Societat Americana de Física.
- **Oriol Riba i Arderiu i Ferran Colombo i Pinyol**, menció especial en l'edició dels Premis Ciutat de Barcelona.
- **Rafael Llorach**, guardonat amb un dels ajuts Merck Serono d'Investigació 2010.
- **Mar Coll**, la seva obra *Tres dies amb la família* ha obtingut tres premis Gaudí (a la millor pel·lícula en llengua catalana, a la millor directora i a la millor protagonista femenina per la interpretació de Nausicaa Bonnín) i un Goya a la millor directora novella.
- **David Gallart**, Premi Gaudí al millor muntatge per *Rec-2*.
- **Ventura Durall**, la seva obra *Les dues vides d'Andrés Babadán* ha obtingut tres premis Gaudí (al millor actor secundari, a la millor actriu secundària i al millor actor protagonista).
- **Xavi Giménez**, Goya a la millor fotografia per la pel·lícula *Ágora*.
- **Edmon Roch** ha obtingut el Gaudí i el Goya a la millor pel·lícula documental per *Garbo, l'home que va salvar el món*, film que també ha estat premiat amb un Gaudí al millor guió.

- **Anna Caballé i Israel Rolón**, la seva obra *Una mujer en fuga. Biografía de Carmen Laforet*, ha resultat guanyadora del Premi Gaziel de Biografies i Memòries 2009, que atorguen la Fundació Comte de Barcelona i l'editorial RBA.

D'altra banda, l'Obra Cultural Balear ha dut a terme un homenatge en honor del catedràtic emèrit de Filologia Catalana **Joan Veny**.

En el marc dels actes del darrer Congrés Nacional d'Hospitals, que organitzen la Societat Espanyola de Directius Sanitaris (SEDISA) i l'Associació Nacional d'Infermeria (ANDE), s'ha retut homenatge a la trajectòria del professor del Departament de Salut Pública de la UB **Miguel Ángel Asenjo**, actualment director tècnic de l'Hospital Clínic de Barcelona.

El Programa ICREA Acadèmia ha distingit vuit professors de la UB: **Josep Lluís Carrión Silvestre, Albert Escuer Fité, Raúl Estévez Povedano, Jordi Garcia-Fernández, Francesc Illas, José Ignacio Latorre Sentís, Joan Sanmartí Grego i Marta Segarra Montaner**.

Un total de quinze estudiants de la UB han estat distingits en la convocatòria dels Premis Nacionals a l'Excel·lència en el Rendiment Acadèmic Universitari del curs acadèmic 2007-2008.

El 30 d'abril ha tingut lloc la final de la VI Lliga de Debat Universitari de la Xarxa Vives, en què

“ La UB presenta el primer museu virtual universitari de l'Estat espanyol. Unes 255 peces componen un conjunt de nou col·leccions que engloben des de pintures fins a instruments científics. L'extens patrimoni cultural de la Universitat de Barcelona podrà ser, finalment, consultat per usuaris d'Internet d'arreu del món. ”

Avui i El Punt
26 de gener de 2010

l'estudiant de Medicina de la UB **Marc Grifell Guàrdia** ha rebut de mans del jurat el guardó al millor orador de la competició, mentre que la **Universitat de Barcelona** ha obtingut el premi al millor equip per votació dels mateixos participants.

D'altra banda, durant el curs 2009-2010 la Universitat de Barcelona ha retut **homenatge** a **Fausto García Hegardt**, catedràtic de Bioquímica i Biologia Molecular; **Antonio Cardesa**, catedràtic d'Anatomia Patològica, i **Montserrat Baucells** i **Montserrat Roura**, directora i sotsdirectora dels Serveis Científicotècnics.

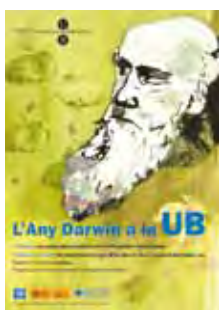
En el marc de les **activitats institucionals**, s'ha celebrat la inauguració del curs 2009-2010 amb la lliçó inaugural «Carles Riba i la Universitat», a càrrec del catedràtic de Filologia Grega **Carles Miralles**. En el decurs de l'acte s'ha lliurat la Medalla de la UB, a títol pòstum, a l'escriptor **Baltasar Porcel**. Així mateix, s'ha lliurat la Medalla de la UB, a títol pòstum, a **Jordi Sabater i Pi**, especialista en l'estudi dels primats.

Durant el curs 2009-2010 s'ha continuat oferint el servei de **visites** comentades a l'Edifici Històric. Aquesta iniciativa, que té com a objectiu donar a conèixer l'important patrimoni historicoartístic de la Universitat, s'adreça a diferents entitats i col·lectius: visites a familiars d'alumnat nou, visites a associacions i agrupacions, visites al públic general o visites personalitzades amb acompanyament de les diferents personalitats del món universitari, polític o cultural que han visitat la nostra Universitat.

1. Última lliçó de Joan Solà.

2. Homenatge pòstum a Jordi Sabater i Pi.

A l'Edifici Històric s'han dut a terme les **exposicions** següents: «L'evolució: l'Any Darwin a la UB», «La qüestió de l'aigua», «Una ullada al sànscrit des dels Cursos de Llengua i Literatura Sàncrites a la UB», «Heloïse: *Perfundet Omnia Luce*», «Food for Thought-sculpture show», «Velorios y santos vivos», «Història del campus de l'Alimentació Torribera», «Batekmila: els mons bascos», «*Raimundus Christianus Arabicus*. Ramon Llull i l'encontre entre cultures» i «Le temps retrouvé», una mostra d'escultures amb motiu del 56th International Congress of Assyriology and Near Eastern Archaeology.

En el marc del **XXII Cicle de Música**, s'han celebrat dinou concerts en què han participat músics de qualitat rellevant, així com orquestres i cors de diferents universitats europees. Dins els **concerts de Nadal**, l'Orquestra i la Schola Cantorum de la UB, i Contrapunto Vocale, han interpretat *Petite Messe Solennelle* de G. Rossini. El cicle s'ha clausurat amb la representació de l'òpera *Gianni Schicchi* de G. Puccini, amb la Jove Companyia d'Òpera del Conservatori del Liceu. Així mateix, s'ha fet un concert d'homenatge a P. Txaiovski dins del cicle de conferències de música russa.

Quant a les **activitats culturals**, s'ha celebrat el festival de teatre **Clàssics al Jardí** i el **Cicle de Cinema *Nous Creadors de Cinema***, i s'ha promogut l'Any Kurosawa, juntament amb la Casa d'Àsia i el Centre d'Investigacions Film-Història de la UB. També s'han organitzat les **XVI Jornades de Poesia i Mestissatge**.

Les **Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran** (AUGG), que agrupen un col·lectiu format per quasi 4.000 alumnes d'edats compreses entre els 60 i els 100 anys, han portat a terme les conferències del cicle d'història, en què han participat un total de 250 alumnes, així com seminaris d'història de l'art, d'història de la música i de literatura castellana.

S'ha treballat per a la implantació, el proper curs, de la **Universitat de l'Experiència**, mitjançant la qual es posa a disposició de totes les persones de més de 55 anys una oferta de programes universitaris integrats, estructurats en un o més anys acadèmics, que ofereixen un nivell de formació reconegut per la Universitat de Barcelona.

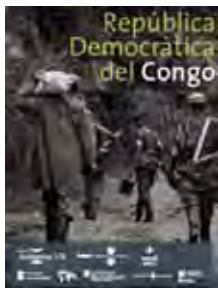
Compromís
amb l'esport

182

medalles obtingudes pels
nostres esportistes en els
campionats universitaris

Des d'**Esports UB** s'han dut a terme una sèrie d'accions amb l'objectiu de promocionar l'activitat física i l'esport entre els estudiants de la nostra Universitat, com ara una nova modalitat d'abonament, la renovació de la pàgina web com a mitjà de difusió o la reconversió amb gespa artificial de l'antic camp de futbol de sauló.

Pel que fa a la Competició Universitària, la UB ha assolit un total de 37 medalles en els Campionats d'Espanya Universitaris, a les quals cal sumar les 145 obtingudes en els Campionats de Catalunya. D'altra banda, el programa d'ajudes a esportistes d'alt nivell ha tingut una participació de 127 estudiants i 90 professors hi han exercit com a tutors.

La **Fundació Solidaritat UB** centra el seu treball en la cooperació per al desenvolupament, la promoció dels drets humans i la cultura de la pau, i l'acció social i el voluntariat. Presta serveis d'assessorament i avaluació i engega i col·labora en projectes concrets que impliquen la mobilització de membres de la comunitat universitària. Alguns dels darrers projectes que ha dut a terme han estat projectes sobre la gestió de l'aigua i la millora de la governabilitat local al Marroc; el desenvolupament rural i la construcció de la pau a Colòmbia, i la preservació del patrimoni cultural al Senegal. S'han continuat els projectes de recerca, divulgació i protecció dels drets humans amb la Universitat d'Orà (Algèria) i la Pontifícia Universitat Javeriana de Cali (Colòmbia), i s'ha arribat a un acord de cooperació amb la Universitat Nacional de Vietnam per a la realització

d'un projecte de millora de la gestió d'aigües residuals d'origen industrial. En l'àmbit de la construcció de la pau i la protecció dels drets humans, promou l'Observatori Solidaritat UB i el programa Paula i, mitjançant els actes aplegats sota la denominació de Tardor Solidària a la UB, organitza activitats en tots els centres de la Universitat de Barcelona per tal de sensibilitzar la comunitat universitària respecte als temes que constitueixen l'objectiu de la seva activitat.

«La universitat és una plataforma d'aprenentatge en la participació. Llavors, si volem una societat crítica, participativa i d'alguna manera implicada no podem obviar aquesta plataforma; per tant, a mi em sembla que com a repte de futur de la docència cal estimular la participació dels estudiants.»

Ana Ayuste,
professora titular de la
Facultat de Pedagogia

Serveis als estudiants

Informació i orientació als estudiants

L'objectiu del Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE) és atendre, d'una manera personalitzada, tot l'alumnat de la UB, així com els futurs estudiants i els ja titulats. Es tracta de facilitar-los la informació, l'orientació, l'assessorament, el suport i l'ajut necessaris durant tot el seu període d'aprenentatge i procés d'inserció professional, així com d'enfortir el sentiment de pertinença i aconseguir que tots els estudiants i titulats puguin conèixer les orientacions generals de la política universitària de la UB. També s'hi duen a terme tasques de suport als professors coordinadors del Pla d'acció tutorial.

Durant el curs 2009-2010 s'han dut a terme accions d'informació i orientació a futurs i nous estudiants a través de l'assistència a fires i jornades, atenció a centres de secundària i facultats i escoles de la UB, i altres activitats específiques. Destaca l'assistència a **fires** com ara el Saló de l'Ensenyament, el Saló Futura, l'Espai de l'Estudiant de Valls, el Salón del Estudiante de Pamplona i el Saló Aula Madrid. D'altra banda, s'han programat les **Jornades de Portes Obertes**, en què alumnes de diferents centres de secundària s'han inscrit a les activitats dels ensenyaments de la UB, amb un increment de la participació del 29% respecte del curs passat. Així mateix, centres i serveis de la UB, amb la col·laboració del SAE, han dissenyat activitats específiques per tal de donar a conèixer els seus ensenyaments; i per donar a conèixer la UB, tant els ensenyaments que s'hi imparteixen com els

serveis que s'hi ofereixen, s'han publicat i elaborat diversos **materials de difusió**.

Per tal d'impulsar el Campus de l'Alimentació Torribera s'ha convocat la primera edició del **Premi Ferran Adrià-UB** als millors treballs de recerca de batxillerat en l'àmbit de les ciències de l'alimentació, la nutrició, la cuina i la gastronomia. L'objectiu d'aquest premi és promoure els treballs de recerca que tractin sobre l'alimentació i la nutrició com a temes centrals i que relacionin les diverses ciències amb les realitats quotidianes. S'hi han presentat 25 treballs de diferents centres de secundària de tot Catalunya.

En relació amb el **Programa d'acollida a nous estudiants**, s'ha coordinat amb els centres la realització de les sessions informatives sobre els

corresponents ensenyaments i serveis, mitjançant la tramesa d'un missatge de correu electrònic a tots els alumnes que han obtingut plaça a la UB i un material promocional de benvinguda amb diferents propostes de serveis. Per als nous alumnes que han accedit per la via de més grans de 25 anys, coordinats amb la Facultat de Biblioteconomia, s'ha dissenyat un curs amb el títol «Més enllà de Google: eines per a la cerca».

Dins del **Programa d'allotjament**, s'ha col·laborat amb el Programa «Viure i Conviure» de Caixa Catalunya, en què la UB ha estat la universitat estatal amb més alumnes. D'altra banda, es continuen afegint al web d'allotjament residències, agències i portals immobiliaris per oferir els millors serveis als estudiants de la UB, que poden consultar el web i obtenir allotjament segons les seves necessitats.

S'han gestionat programes d'**avantatges** per als estudiants mitjançant una nova pàgina web, més clara i funcional. Actualment, els estudiants de la UB poden gaudir d'avantatges i descomptes en 55 empreses.

Fruit del conveni entre la UB i **Projecte Home**, s'han fet dos cursos dissenyats per a diferents col·lectius: un per a professors de secundària, amb el títol «I si el meu alumne pren drogues?», i un altre, adreçat a alumnes de la Universitat de Barcelona, amb el títol «La integració social al segle XXI». La participació ha estat de prop de 100 professors inscrits i de més de 180 alumnes.

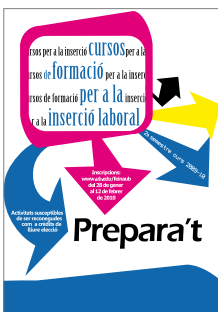
«Hem de fer aquest cercle virtuós, que és: la Universitat de Barcelona dóna suport als seus antics alumnes i els antics alumnes donen suport a la institució.»

Gonzalo Bernardos,
vicerector d'Economia

Informació i documentació

Des del **portal d'estudiants MónUB**, l'alumnat accedeix a diferents aplicacions de tràmits en línia com ara correu electrònic, automatrícula, autoconsulta de l'expedient acadèmic, sol·licitud de beca, convalidacions, preinscripció de la lliure elecció, etc., i també a tot un conjunt d'informacions i serveis que són del seu interès. Pel que fa a les aplicacions integrades en el portal MónUB, s'ha incorporat la prematrícula per als ensenyaments de mestre.

Des de la línia d'**informació a l'estudiant** es gestionen els processos d'informació sobre l'oferta acadèmica i de serveis de la UB a través de les diferents vies de comunicació (presencial, correu electrònic i atenció telefònica). Aquest curs 2009-2010 s'han atès un total de 46.370 consultes.

La **sala d'autoconsulta** del Servei d'Atenció a l'Estudiant gestiona el suport documental per a les activitats d'orientació acadèmica vocacional i professional que duu a terme el SAE. Al llarg del curs 2009-2010, s'ha incrementat la col·lecció amb l'adquisició de 39 documents que apleguen monografies, bases de dades d'empreses i subscripcions a revistes especialitzades.

Accions d'inserció i orientació professional

El programa **Feina UB** afavoreix l'orientació i la inserció laboral dels estudiants amb un seguit d'actuacions que permeten donar suport a la transició al món laboral. Les diferents accions realitzades s'han emmarcat en quatre línies d'actuació: la **intermediació entre empreses, estudiants i titulats** a través de la nova aplicació de gestió d'ofertes i demandes de treball implantada a totes les facultats, les **accions d'orientació professional** mitjançant jornades i tallers, l'**organització de la jornada «Com buscar feina a l'Administració pública»** i el **Club de Feina**.

Quant a les **activitats organitzades amb empreses**, s'han fet fires de treball a diversos centres de la UB en què els estudiants i titulats tenen l'ocasió de parlar amb empreses i institucions, conèixer millor les seves sortides professionals i veure de més a prop els sectors econòmics als quals es vincularan professionalment.

«El fet d'estudiar Medicina va ser un repte personal. Estar en una cadira de rodes, tenir una discapacitat, va ser un repte també per a la Facultat. A la vegada, vam treballar junts, la Facultat i jo, amb l'organització del Fem Via per trobar, més que problemes, solucions.»

Sergio Garrote,
estudiant de Medicina

Alumni^{UB}
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Antics UB – Alumni UB

Per la seva banda, **Antics UB** ha seguit en la línia d'anys anteriors d'incrementar el nombre d'associats, que el mes de febrer del 2010 ha arribat als 4.000.

A partir del mes de març i com a conseqüència de la creació de l'Agència Alumni UB, s'han anat passant totes les tasques a l'esmentada agència.

La creació de l'**Agència Alumni UB** es presenta com un replantejament global de la relació universitat-societat o universitat-exalumne, amb una connexió permanent que pretén enfortir el sentiment de pertinença a una comunitat de prestigi.

Els principals objectius que es proposa l'Agència són: fer créixer el sentiment de pertinença a la comunitat de la Universitat de Barcelona; fomentar el contacte i les xarxes professionals entre els exalumnes; ser un agent generador de recursos a favor de la Universitat; comunicar a la societat els avenços i les millores dels exalumnes; dur a terme activitats formatives, informatives i de divulgació de la UB d'interès per a aquest col·lectiu; arribar a acords amb institucions i empreses que ofereixin els seus serveis amb condicions especials, i gestionar els serveis, especialment el de borsa de treball i carreres professionals adreçats als exalumnes de la UB. Aquesta agència està constituïda per cinc agrupacions d'interessos comuns, que són el Cercle d'Humanitats, el Club d'Emprenedors, el Club de Finances, el Fòrum d'Esports i el Club de Ciències Sanitàries.

Oficina de Programes d'Integració

Des de l'Oficina de Programes d'Integració s'ha ofert durant tot el curs atenció i suport als alumnes amb necessitats especials de la Universitat de Barcelona, i s'ha consolidat la seva tasca envers la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.

Els **ajuts assistencials i tècnics** posats a disposició han estat: intèrpret de llengua de signes, guia intèrpret per a una persona amb problemes visuals i auditius, adquisició de gravadores digitals per cedir en préstec, adquisició d'un aparell FM per cedir en préstec i adquisició d'una càmera digital per recollir problemàtiques d'accessibilitat.

En relació amb altres **serveis o institucions**, s'han elaborat diversos informes referents als alumnes amb necessitats especials i a la supressió de barres arquitectòniques, i s'han gestionat els ajuts de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR). Així mateix, s'ha continuat treballant amb la Fundació Adecco dins el marc del conveni de col·laboració per tal de facilitar la inserció laboral dels alumnes que pateixen algun tipus de discapacitat. També s'ha col·laborat amb empreses i institucions com són Fundació ONCE, Sifu, Prevent o Ecom, a fi d'oferir als nostres estudiants tot un ventall d'ofertes laborals especialitzades per a persones amb necessitats especials.

«Penso que, en aquests moments, s'hauria d'intentar activar el teixit econòmic per generar ocupacions de futur, i això ens obliga a elevar el nivell de qualificació de la població en general: obrir més la universitat a col·lectius més diversos i apostar per la formació continuada.»

Ana Ayuste,
professora titular de la Facultat
de Pedagogia

3

La universitat líder en formació

Oferta acadèmica

Altra oferta formativa

Serveis de suport a la docència

Oferta acadèmica

Amb el disseny i l'aprovació de 15 nous ensenyaments de grau, verificats per l'ANECA (Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació) i que formaran part de l'oferta de 64 **graus** per al curs 2010-2011, s'ha completat el mapa dels estudis de grau en el marc de l'espai europeu d'educació superior (EEES). Així, s'ha treballat en la definició i l'establiment de les eines i del sistema d'assegurament intern de la qualitat del programa formatiu (SAIQU) dels plans d'estudis nous, que han de permetre mesurar-ne el rendiment i la qualitat de manera periòdica.

Al llarg del procés de creació de l'EEES s'ha insistit en la necessitat de millorar la transparència, la flexibilitat i la comparabilitat dels ensenyaments universitaris europeus. La Universitat de Barcelona està desenvolupant els mitjans per donar resposta a aquestes necessitats, que es fonamenten en mecanismes i pro-

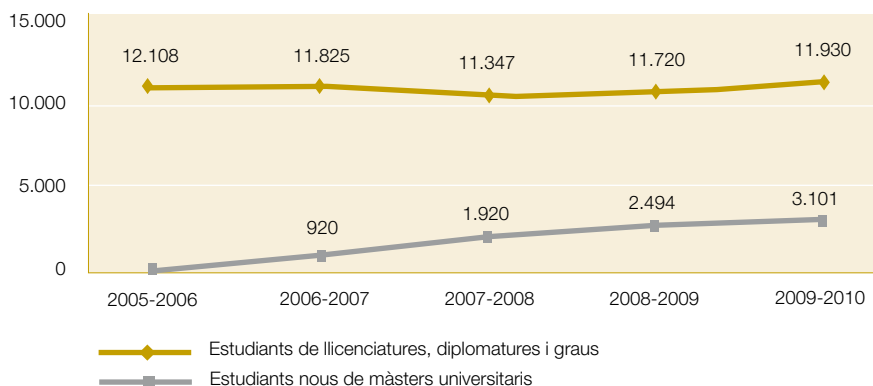
cessos que van des del disseny dels ensenyaments i la seva avaluació fins a la seva acreditació.

Pel que fa a les **licenciatures, diplomatures i graus**, durant el curs 2009-2010 s'han rebut un total de 15.343 demandes en primera preferència per a una oferta de 10.934 places, fet que ha situat la taxa de demanda en l'1,40. Els ensenyaments amb més sol·licituds en primera preferència han estat Medicina (1.530), Psicologia (1.059), Educació Primària (1.150), Infermeria (882), Educació Infantil (847),

Graus aprovats per al curs 2010-2011

1. Administració i Direcció d'Empreses
2. Arqueologia
3. Belles Arts
4. Ciència i Tecnologia dels Aliments
5. Comunicació Audiovisual
6. Conservació i Restauració de Béns Culturals
7. Disseny
8. Economia
9. Enginyeria Biomèdica
10. Enginyeria de Materials
11. Enginyeria Geològica
12. Estudis Francesos
13. Filosofia
14. Nutrició Humana i Dietètica
15. Sociologia

Evolució d'estudiants nous matriculats a llicenciatures, diplomatures, graus i màsters universitaris

Formació
adaptada
a l'EEES

11.361

estudiants en els 49 graus
oferts el curs 2009-2010
(inclou centres adscrits)

Administració i Direcció d'Empreses (774) i Dret (724). Finalment, s'han matriculat un total de 48.790 estudiants (11.930 per primera vegada), dels quals 10.717 ho han fet a estudis de grau.

S'han posat en marxa 16 nous **màsters universitaris** adaptats a l'espai europeu d'educació superior, la qual cosa ha significat una oferta de 130 màsters. En total, s'hi han matriculat 4.993 estudiants a més dels 176 dels centres adscrits, i hi destaquen, pel nombre de matriculats, els màsters de Formació del Professorat de Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes (282) i d'Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania (149). Del total d'estudiants matriculats, 1.525 (29,5%) són de nacionalitat estrangera, i, per origen geogràfic, els estudiants provenen principalment d'Iberoamèrica i, en el cas d'Europa, d'Itàlia.

En total s'han titulat 7.510 estudiants de diplomatures i llicenciatures i 2.136 estudiants de màsters universitaris.

També s'han presentat les propostes de noves titulacions de màsters universitaris, que han culminat amb l'aprovació de 16 noves titulacions, xifra que situa l'oferta global en 146 màsters previstos per al curs 2010-2011.

Màsters universitaris aprovats per al curs 2010-2011

1. Anàlisi Política i Assessoria Institucional
2. Aprenentatge i Ensenyament de l'Espanyol en Contextos Multilingües i Internacionals (ERASMUS Mundus)
3. Catalàsi Homogènia
4. Criminologia, Política Criminal i de Seguretat
5. Cures Infermeres: Metodologia i Aplicacions
6. Cures Pal·liatives
7. Educació i Desenvolupament Rural
8. Enginyeria Fotònica, Nanofotònica i Biofotònica (ERASMUS Mundus)
9. Física Nuclear
10. Medicina Translacional
11. Música com a Art Interdisciplinària
12. Polítiques Públiques i Desenvolupament Internacional (ERASMUS Mundus)
13. Química Orgànica Experimental i Industrial
14. Teoria de la Literatura i Literatura Comparada
15. Relacions Internacionals
16. Ciències Socials del Desenvolupament: Cultures i Desenvolupament a l'Àfrica

Pati de Ciències
de l'Edifici Històric

Estudiants de màsters, postgraus i cursos d'extensió universitària

Àmbit	Màster	Postgrau	Extensió universitària
Arts i humanitats	247	182	93
Socials i jurídiques	741	567	194
Experimentals i enginyeries	173	71	224
Salut	1.714	667	127
Educació	121	129	461
ICE	103	147	-
IL3	2.087	2.571	205
Total	5.186	4.334	1.304

D'altra banda, s'han ofert 148 cursos de **postgrau**, 20 **certificats d'aprofitament** i 170 **programes de màster** amb 3.923, 411 i 5.186 estudiants, respectivament. Cal destacar la presència d'estudiants estrangers (el 17% del total), fet que dóna una idea del grau d'internacionalització del postgrau de la UB.

Quant als programes d'**extensió universitària**, s'han ofert 71 cursos amb 1.304 estudiants matriculats.

Facultat de Dret

Aposta per
la internacio-
nalització

29,5%

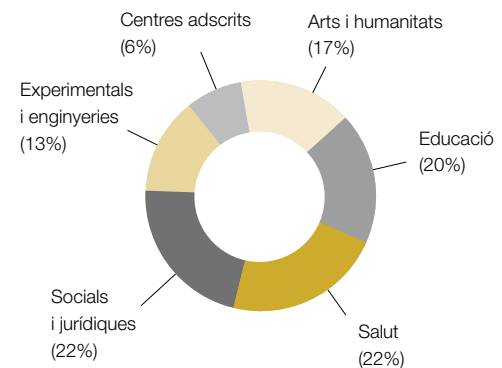
dels estudiants de
màsters universitaris
són estrangers

Internacionalització dels estudiants*

Estudi	Estudiants estrangers	% sobre el total
Llicenciatura i diplomatura	1.909	4,8
Grau	783	6,5
Màster universitari	1.525	29,5
Doctorat	1.064	29,3
Màster, postgrau i extensió universitària	1.753	16,2
Màster	1.203 (23,2%)	
Postgrau	434 (10%)	
Extensió universitària	116 (8,9%)	
Total	7.034	9,9

* S'hi inclouen els estudiants de centres adscrits, ICE i IL3.

Beques concedides de llicenciatures, diplomatures, graus i màsters universitaris

Beques i altres ajuts

S'han gestionat i tramitat 12.671 sol·licituds de **beques de règim general i mobilitat per a ensenyaments de llicenciatures i diplomatures, graus i màsters universitaris** (6.983 de concedides). El volum econòmic ha representat un total de 18.411.223,38 euros; 6.268.772,38 euros corresponents a l'exempció de despeses de matrícula, 1.962.715 euros per a l'ajut de mobilitat general i 1.087.329 euros per a l'ajut de mobilitat especial. Els 9.092.407 euros restants han estat per a ajuts de llibres, desplaçament, residència i d'altres.

Quant al recàrrec del 40% del preu del crèdit que s'aplica als estudiants titulats, s'han tramitat 280

sol·licituds d'**exempció del recàrrec** de les quals se n'han concedit 125 per un import de 34.303,47 euros.

També s'han tramitat 179 sol·licituds d'ajut de **matrícula gratuïta de màsters universitaris per a estudiants en situació legal d'atur**, de les quals se n'han concedit 138 per un import de 223.606,71 euros. En aquest sentit, també s'han ofert ajuts a aturats per a **màsters propis** amb una nova convocatòria que ha tingut prop de 400 beneficiaris, per un import d'1 milió d'euros aproximadament.

D'altra banda, s'han concedit 168 **beques de col·laboració en departaments**, convocades pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC), que han

Beques i ajuts concedits

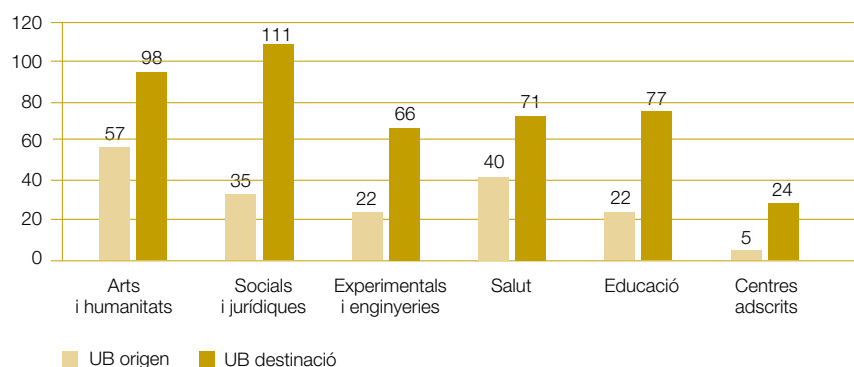
Beques concedides	Nombre	Import (€)
Règim general i de mobilitat	6.983	18.411.223,38
Col·laboració amb departaments	168	453.600
Programa d'ajuts per a la mobilitat d'estudiants Sèneca	99	445.840
Col·laboració amb la UB	488	2.302.655

Ajuts concedits	Nombre
Programa DRAC	40
Programa de mobilitat	527
Específics d'intercanvi	80
Els Juliolis de la UB	115
Ajuts Institut de l'Aigua	29
Ajuts Xarxa EUROLIFE	6

Estudiants d'estada temporal internacionals acollits

Programes d'intercanvi	Estudiants
ERASMUS	1.042
ERASMUS Mundus	21
ERASMUS Mundus. External Cooperation Windows	14
Grup de Coïmbra	8
Convenis bilaterals	89
Programes específics EUA (<i>Study Abroad</i>)	266
Sol·licituds individuals	120
Beques	
MAEC-AECID	84
Fundación Carolina	16
Total	1.660

Estudiants en el marc del programa de mobilitat nacional SICUE

representat econòmicament 453.600 euros; s'han ofert 488 **beques de col·laboració en serveis** i unitats, per valor de 2.302.655 euros; quant als ajuts per al **programa DRAC** (Institut Joan Lluís Vives), s'han concedit un total de 40 ajuts, i també s'han atorgat 115 ajuts per a **Els Juliolis** de la UB.

En el marc del programa espanyol d'ajuts per a la **mobilitat d'estudiants Sèneca**, s'han concedit 99 beques per un import de 445.840 euros, i, per a **programes de mobilitat**, s'han atorgat 505 ajuts dins la Unió Europea i 22 ajuts per a la resta

del món, a més de 80 ajuts específics d'intercanvi. També s'han atorgat, per primer cop, 29 ajuts per assistir a activitats d'aprenentatge o recerca relacionades amb l'Institut de l'Aigua, i 6 ajuts d'intercanvi amb la Xarxa d'Universitats EUROLIFE per a estudiants del màster en Biomedicina.

En el context del **programa de mobilitat nacional SICUE**, s'han signat acords bilaterals amb 47 universitats de l'Estat espanyol i s'han ofert un total de 2.576 places. La Universitat de Barcelona ha estat la segona universitat de l'Estat en presència i recursos en els programes de mobilitat nacional.

Pel que fa als estudiants **d'estada temporal**, s'han acollit un total de 1.660 estudiants: 1.560 per mitjà de programes d'**intercanvi internacionals** i 100 per mitjà de beques d'intercanvi internacional.

També s'han concedit 23 **ajuts per a la mobilitat d'estudiants de màsters universitària** per un import total de 27.900 euros, distribuïts per als màsters d'Ecologia Fonamental i Aplicada (5), Psicogèrontologia (7), Història i Cultura de l'Alimentació (3), Creació Artística: Realisme i Entorn (7) i Intervenció Psicosocial (1).

«Per a mi, la formació continuada en el treball és bàsica, sobretot amb l'arribada de les noves tecnologies que imperen en l'àmbit universitari.»

Manel Montes Amigó,
personal d'administració i serveis.
Administració de la Facultat de Dret

Altra oferta formativa

A l'**IL3-Institut de Formació Contínua de la UB** el curs 2009-2010 s'ha caracteritzat per l'aposta envers la **innovació** amb la creació d'un departament que durant aquest curs acadèmic ha desenvolupat diferents projectes, com ara l'IL3iLab — en què s'aborden els reptes metodològics i tecnològics de la formació en línia per continuar millorant la qualitat dels programes —, i l'entrada en funcionament del nou web.

Cal destacar la posada en marxa d'un total de vuit programes que compatibilitzen el vessant professionalitzador amb la vida laboral dels alumnes, a través de les modalitats semipresencial i en línia, fent un ús intensiu de la plataforma tecnològica de l'IL3-UB.

Pel que fa a la relació de l'Institut de Formació Contínua amb el teixit empresarial, que es vehicula mitjançant l'Àrea de **Solucions Corporatives**, les principals línies de treball desenvolupades han estat els **programes de desenvolupament competencial**; els **projectes conjunts** amb la Cambra de Comerç de Barcelona i la Fundació Barcelona Promoció (FBP); els **projectes innovadors** per ajudar a la formació contínua de professionals del sector agrari; la **producció de continguts formatius en línia**; la **formació per a estructures comercials**; els **projectes formatius a escala internacional**; els **projectes de consultoria en formació**, en l'àmbit dels quals s'ha dut a terme un procés de selecció de formadors interns per a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya; els **projectes integrals de la gestió de la formació**; la **personalització**

Seu de l'IL3

d'entorns virtuals d'aprenentatge, i els projectes de consultoria internacional en formació.

L'IL3-UB manté la seva línia d'internacionalització mitjançant la participació en projectes internacionals finançats per la Comissió Europea: **QACEP** (*Quality Assurance of Continuing Education Programmes*), **EMFEI** (*European Manager for Export/Import: curs adreçat a formar experts en import-export amb una certificació reconeguda a tot Europa*) i **ODEQUS** (projecte per millorar la qualitat global i la seguretat en la donació d'òrgans). També està present en un total de 6 propostes, encara no adjudicades, amb un cost total de 2.244.672 euros i amb un import subvencionable de 1.876.097 euros.

A escala nacional s'han presentat diverses propostes al Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme (MICIT)

«Crec que el que ens està oferint la Universitat de Barcelona amb la formació contínua és bàsic per a nosaltres, perquè contribueix moltíssim al nostre treball del dia a dia.»

Montserrat López Martos,
personal d'administració i serveis.
Administradora de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació i del campus de Sants

per dissenyar programes formatius en l'àmbit de les TIC verdes (*green TIC*), especialment en els camps de l'eficiència energètica i les energies renovables, i per dissenyar programes formatius en l'àmbit de la informàtica en núvol (*cloud computing*), dins el Pla Avança Formació.

En el marc de les activitats impulsades pel Departament de **Serveis a la Comunitat**, amb l'objectiu d'aportar valor afegit a l'aprenentatge dels alumnes i exalumnes i ser referents en el desenvolupament professional i personal de totes les persones que es formen a l'IL3, durant el curs acadèmic 2009-2010 s'ha consolidat el programa d'activitats: el programa IL3Aula+, el Programa de desenvolupament professional (IL3 PDP) i l'IL3 Meeting; s'han creat grups a les xarxes socials Facebook i LinkedIn, i el Campus Virtual IL3 ha passat de ser una passarel·la cap a l'aula virtual a convertir-se en un espai de trobada i d'intercanvi virtual, un entorn interactiu on es troben una mitjana mensual de 122.425 usuaris.

Destaca també el Servei de Carreres Professionals, que ha establert 186 contactes nous amb empreses i institucions. Ha col·laborat, així, amb 783 empreses i, mitjançant el programa de pràctiques professionals, ha signat un total de 411 convenis de cooperació educativa.

L'**Escola d'Idiomes Moderns (EIM)**, fundada l'any 1953, ofereix formació en llengües estrangeres al conjunt de la comunitat universitària, i també a institucions públiques i privades, amb una marcada vocació de qualitat i exigència formal. S'ofereixen cursos ordinaris de nivell i cursos extraordinaris d'introducció, de fluïdesa oral, de preparació d'exàmens o per a estudiants de diferents disciplines universitàries. També es programen cursos a mida per tal de portar la reconeguda qualitat de l'ensenyament de l'EIM a l'àmbit laboral, relacionant els cursos directament amb el Marc europeu comú de referència per a les llengües del Consell d'Europa (MECR).

Dins l'Àrea de **Programes Formatius**, que engloba el conjunt de cursos de les 13 llengües que s'han

Estudiants IL3

Tipus de curs	Formació en obert			Solucions corporatives		
	Estudiants	Cursos	Hores	Estudiants	Cursos	Hores
Presencial	2.579	132		1.247	108	
Semipresencial	633	42		448	20	
No presencial	17.495	308		6.133	118	
TOTAL	20.707	482	79.670	7.828	246	16.739

Compromís amb la formació en llengües

13

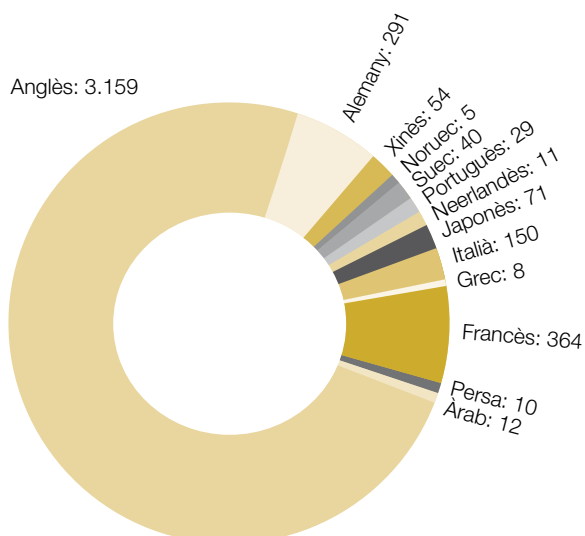
llengües estrangeres impartides a l'Escola d'Idiomes Moderns

impartit periòdicament durant el curs acadèmic (alemany, anglès, àrab, francès, grec, italià, japonès, neerlandès, noruec, portuguès, persa, suec i xinès), hi han participat 4.204 estudiants (el 65% de dones i el 35% d'homes) i 77 professors (el 53% de dones i 47% d'homes). D'altra banda, s'han organitzat 4.211 proves de nivell.

Pel que fa a l'Àrea de **Solucions Corporatives**, formada pel conjunt de cursos dissenyats a mida per cobrir les necessitats específiques d'un col·lectiu, s'han impartit un total de 82 cursos (33 per a empreses externes i 49 per a membres de la comunitat universitària) i hi han participat 757 estudiants.

Estudiants de l'Escola d'Idiomes Moderns Programes formatius. Curs 2009-2010

Estudis Hispànics és la institució encarregada de la formació en llengua i cultura espanyoles per a estudiants estrangers, amb gairebé seixanta anys de tradició. Organitza i imparteix cursos d'espanyol per als estudiants participants en programes ERASMUS i convenis bilaterals, i s'encarrega de dur a terme els exàmens per als diplomes d'espanyol com a llengua estrangera (DELE), convocats per l'Institut Cervantes. També dissenya, organitza i imparteix cursos per a grups amb necessitats i requisits específics.

Aquest any acadèmic s'hi han matriculat 2.544 estudiants, dels quals 374 són estudiants del programa ERASMUS i 871 han participat al 58è Curso de estudios hispánicos, lengua y cultura españolas para extranjeros; s'han impartit 14 cursos intensius, amb un total de 423 estudiants matriculats, així com cursos de Lengua española instrumental y para fines específicos, entre els quals destaquen Español para la economía y los negocios, Conversar en español, Escribir en español, Lectura de textos breves, Español hablado en situaciones cotidianas i Español para negociar en contextos profesionales. Finalment, al DELE hi han participat 319 candidats.

L'activitat de formació en **llengua catalana dels Serveis Lingüístics** ha consistit en cursos anuals, semestrals i intensius d'estiu, dels nivells A1, A2, B1, B2, C1 i C2 del Marc europeu comú de referència, reconeguts amb els certificats oficials per la Generalitat de Catalunya i amb crèdits de lliure elecció; també s'ha dut a terme la formació lingüística del PDI per a l'obtenció del certificat de suficiència en llengua catalana per a la docència a la UB, equivalent al nivell C de la Generalitat, cursos específics per al PAS i proves de coneixement de llengua catalana. S'han fet un total de 193 cursos i hi ha hagut 2.689 alumnes.

Altra oferta formativa Estudiants 2009-2010

Escola d'Idiomes Moderns	4.204
Estudis Hispànics	2.544
Serveis Lingüístics	3.471

Durant l'estiu del 2010 s'ha organitzat la 14a edició d'**Els Juliors**, que inclouen el programa de la Universitat d'Estiu de les Dones, de Cornellà. En conjunt, s'hi han matriculat 2.105 alumnes i 595 professors han impartit els 53 cursos d'estiu.

També s'han impartit els cursos de llengües internacionals que formen la segona edició de la **UB International Summer School**, que inclou el programa de la segona edició de la Summer School on Management of Creativity in an Innovation Society, organitzada conjuntament amb la HEC Montréal. En total, hi han participat 118 alumnes i 67 professors.

“ Al voltant de la històrica masia de Torribera, a Santa Coloma de Gramanet, es concentraran el pròxim curs els estudis de nutrició de la Universitat de Barcelona. Tot un repte que donarà més pes a un àmbit del coneixement que no para de créixer. [...] Aproximadament 12.000 metres quadrats es dedicaran a laboratoris de recerca, transferència de tecnologia i activitats docents. ”

Avui

4 de juny de 2010

Serveis de suport a la docència

Dades del CRAI – Biblioteques

Fons		
	Total	Ingressat el 2009
Monografies*	1.649.786	66.180
Revistes*	51.420	20.100
Bases de dades	335	9
Altres materials	96.294	7.147
Serveis		
Usuaris que visiten les biblioteques		5.532.712
Préstecs		714.164
Préstec interbibliotecari (Servei d'obtenció de documents UB)		
demanda emesa		8.360
demanda rebuda		23.818
Accessos al catàleg		10.719.480
Accessos a revistes electròniques		620.188
Instal·lacions		
Superfície total (m ²)		38.711
Punts de lectura		6.296
Ordinadors d'ús públic**		798
Fotocopiadores		35
Aparells lectors/reproductors		62

* Inclou format en paper i electrònic ingressat per compra o donatiu.

** Inclou els ordinadors portàtils.

El **Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)** s'estructura en vint biblioteques i set unitats transversals per facilitar l'accés als recursos d'informació i difondre'ls, i **col·laborar en els processos d'aprenentatge i de creació del coneixement**.

El CRAI dona suport al personal docent i investigador gestionant i oferint els recursos d'informació i serveis útils per a la seva tasca, així com assessorant en l'elaboració de materials i l'edició de publicacions, en els drets d'autor, en l'ús de plataformes i eines i en la **millora constant de la innovació docent i de recerca**.

Aquest any s'ha iniciat el procés de **disseny del Pla estratègic** del CRAI per als propers quatre anys (2010-2013) i s'ha continuat amb l'**expansió de la biblioteca digital** incorporant noves col·leccions a la Memòria Digital de Catalunya i a la Biblioteca Virtual Cervantes, amb els quals s'ha signat un

conveni de col·laboració. També s'ha **consolidat el model de biblioteca 2.0** amb nou blocs amb domini UB, l'ús de la xarxa social Delicious amb recursos temàtics, i la participació en canals de vídeo (YouTube) i altres xarxes com Facebook, Twitter i Netvibes. Ho complementa la creació d'una pàgina amb eines i ginyes de web.

Així mateix s'ha treballat en una interconnexió entre el GREC i el Dipòsit Digital de la UB per consolidar la presència dels **resultats de la Recerca UB en accés obert**, per facilitar la tasca al professor i investigador. Amb aquest mateix objectiu s'ha obert la comunitat Recerca en el Dipòsit UB i s'ha remodelat el Portal de Suport a la Recerca per donar **més visibilitat als serveis de recerca** oferts pel CRAI. Durant aquest període hi ha hagut un notable increment d'usuaris (692) que utilitzen el gestor bibliogràfic RefWorks, amb un total de 4.023, i s'han acceptat 1.752 peticions per elaborar **materials docents**.

D'altra banda, s'han obert a les biblioteques punts d'acollida per als alumnes de nou ingrés i s'ha iniciat un procés de participació dels formadors del CRAI en assignatures reglades per formar els alumnes en competències informacionals. Per **millorar el procés d'aprenentatge**, s'ha consolidat el Campus Virtual de la UB i s'han implementat millores a la interfície del Catàleg.

També s'ha participat, amb l'excel·lent fons de les biblioteques, en més de 25 **exposicions i projectes d'interès** interns i externs a la institució.

La Universitat de Barcelona considera la docència de qualitat un dels seus objectius prioritaris. El **Programa de millor innovació docent (PMID)**, del Vicerectorat de Política Docent i Científica, aposta per la millora continuada de la docència donant impuls i suport a la innovació docent i estimulant activitats d'intercanvi d'experiències docents.

En aquest sentit, s'han convocat els ajuts a **projectes d'innovació docent (PID)** i s'ha resolt la convocatòria corresponent al 2009, amb una dotació econòmica prevista de 100.000 euros, que s'ha destinat a 95 projectes d'innovació docent. Un total de 569 docents estan implicats en el desenvolupament d'aquests projectes d'innovació.

Pel que fa als **grups d'innovació**, s'ha dut a terme l'acreditació per a 50 grups d'innovació docent consolidats, el reconeixement de 36 grups d'innovació docent (6 dels quals són de nou reconeixement) i la convocatòria específica d'ajuts per a grups consolidats d'innovació docent.

L'**Institut de Ciències de l'Educació (ICE)** de la Universitat de Barcelona, creat l'any 1969, es troba al servei de la formació intel·lectual i cultural de les persones que es dediquen a les tasques educatives, mitjançant l'estímul i l'orientació permanents, i amb l'objectiu del perfeccionament i la millora del seu rendiment. Entre les seves funcions, analitza les necessitats de formació del professorat i dissenya les propostes d'actuació; promou i afavoreix les innovacions educatives; assessora i orienta la recer-

«La nostra funció és ara més complexa, però més rica i més creativa. S'ha de repensar quina és la nostra activitat docent i apostar per mètodes diferents, més flexibles, més actius i on el protagonisme no recaigui només en el professorat.»

Ana Ayuste,
professora titular de la
Facultat de Pedagogia

Campus de Mundet

ca; desenvolupa accions d'assessorament, publicació i difusió de bones pràctiques, i elabora materials per a la formació en diferents suports. Hi han participat 432 formadors i s'han registrat un total de 10.708 inscripcions, de les quals el 63,5% corresponen a dones.

Activitat de l'ICE

Activitats formatives	Inscripcions
Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària, formació professional i d'altres professionals de l'àmbit sociocomunitari	5.895
Formació del professorat d'universitat	4.379
Normalització lingüística	154
Postgraus i màsters	280
Total	10.708

En relació a l'**avaluació docent**, per primer cop s'ha dut a terme l'**enquesta en línia** adreçada als estudiants sobre les assignatures i el professorat dels graus i dels màsters universitaris. S'ha recollit un total de 56.536 enquestes en el conjunt dels mòduls i semestres i s'ha obtingut una participació del 22%.

Pel que fa a l'**enquesta d'opinió** de l'alumnat adreçada als ensenyaments de llicenciatura i diplomatura, s'ha administrat l'enquesta a 3.721 grups d'estudiants, amb una participació del 38,2%. El procés ha representat la realització i el tractament de 94.443 enquestes.

Cal destacar que s'ha dut a terme la setena convocatòria d'**avaluació de l'activitat docent del professorat**, amb una participació del 72% del professorat potencial en convocatòria ordinària, dels quals el 97,3% han estat favorables.

«El principal potencial de la Universitat de Barcelona en l'àmbit de la recerca i la transferència del coneixement és, sens dubte, la gran diversitat de centres de recerca i la gran diversitat de temàtiques.»

Joan Bosch,
catedràtic d'universitat de la Facultat de Farmàcia. Director del Sintefarma (Centre de Recerca i Desenvolupament en Síntesi Orgànica per a la Indústria Quimicofarmacèutica)

4

La universitat capdavantera en recerca

Recerca

Transferència de tecnologia,
coneixement i innovació

Doctorat

“ El Govern, després d’escoltar una comissió internacional d’experts, va atorgar ahir el segell de campus d’excel·lència a un nou grup d’institucions d’educació superior. La UB i la UPC són, juntament amb la Politècnica de Madrid, les dues úniques institucions que han rebut el reconeixement de campus d’excel·lència internacional dues vegades. En l’edició del 2010, la UB ha apostat per una proposta basada en el potencial de l’àrea sanitària. ”

El Periódico
22 d’octubre de 2010

Recerca

B:KC Barcelona Knowledge Campus

HUB^c
Health Universitat de Barcelona Campus

La Universitat de Barcelona és líder en recerca universitària a l’Estat espanyol, com posen de manifest els principals **rànquings internacionals**, com l’Academic Ranking of World Universities —conegut com a *rànquing de Xangai*— i el World University Ranking, que publiquen *Times Higher Education* & *QS Quacquarelli Symonds*, o el Ranking Iberoamericà SIR 2010 de producció científica.

Enguany, aquest reconeixement internacional ha comportat la incorporació de la UB a la prestigiosa **Lliga Europea d’Universitats de Recerca (LERU)**, una xarxa d’elit d’universitats d’arreu d’Europa que es va fundar el 2002 amb el denominador comú de l’ensenyament de qualitat en educació superior i la recerca internacional altament competitiva. D’aquesta manera, la Universitat de Barcelona és la primera universitat espanyola seleccionada per integrar-se en aquesta reputada aliança.

L’any 2009 el Ministeri d’Educació va impulsar la primera convocatòria del Programa campus d’excel·lència internacional amb l’objectiu de millorar la qualitat de les universitats espanyoles i conduir fins a l’excel·lència els millors campus en benefici del conjunt de la societat. La Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya van presentar un projecte conjunt anomenat **Barcelona Knowledge Campus (BKC)**, que ha estat seleccionat en primer lloc dins dels cinc reconeguts amb la distinció de millor Campus d’Excel·lència Internacional. En total, entre el Ministeri d’Educació i el Ministeri de Ciència i Innovació, les universitats integrants d’aquest projec-

1

2

te han tingut una assignació pressupostària de més de 25 milions d’euros (UB 15,2 milions d’euros), 21 dels quals a crèdit.

L’any 2010 ha estat el projecte **Health Universitat de Barcelona Campus (HUBc)** el que ha aconseguit el reconeixement de campus d’excel·lència internacional, que es concedeix per segon any

1. Reunió de treball de la Lliga Europea d’Universitats de Recerca.

2. Visita institucional del Barcelona Knowledge Campus (BKC).

3

consecutiu, amb una assignació pressupostària a càrrec dels dos ministeris convocants de 13,5 milions d'euros, 13 dels quals a crèdit.

El HUBc representa un model integral que incorpora tots els actors per aconseguir el seu objectiu prioritari: millorar la salut de les persones. En aquest sentit, pretén esdevenir un motor impulsor de l'activitat docent, científica, social i empresarial en l'àmbit de les ciències de la salut. A més, aquest projecte —que inclou tot el cicle complet de formació, recerca, assistència sanitària i transferència del sector sanitari i productiu— té una marcada vocació internacional i una ferma voluntat d'incidir en el territori.

D'altra banda, la convocatòria 2010 de campus d'excel·lència internacional i d'INNOCAMPUS ha reconegut la vàlua del BKC amb una ampliació en l'assignació pressupostària de 18,2 milions d'euros (UB 11,3 milions d'euros).

Conjuntament amb altres membres externs, el principal potencial de recerca de la UB procedeix de les 6.426 persones (4.584 investigadors i becaris, 664 tècnics i 1.178 auxiliars), tal i com es recull a l'estadística de l'INE R+D, que formen part dels grups consolidats, els grups singulars i els grups emergents reconeguts recentment per la Generalitat de Catalunya, els quals, d'una manera o d'una altra, participen en les tasques que es duen a terme en el marc dels projectes i d'altres accions i activitats relacionades.

4

5

Quant al **Pla estratègic de recerca**, s'ha impulsat la creació de nous instituts i centres de recerca amb la finalitat de potenciar la interdisciplinarietat i coordinar la recerca que diferents grups desenvolupen de manera complementària.

Actualment, a la Universitat hi ha 11 instituts de recerca adaptats a la nova normativa, 2 instituts

3. Campus de l'Alimentació de Torribera.

4. Hospital Clínic de Barcelona.

5. Hospital Universitari de Bellvitge.

“ La revista *Archaeology*, de l'Institut Americà d'Arqueologia, ha publicat en l'edició d'abril de 2009 el reportatge «Trash Talk» sobre les excavacions del mont Testaccio, que codirigeix el catedràtic del Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia José Remesal. ”

Instituts i centres de recerca propis

- Institut de Biomedicina (IBUB)
- Institut de Ciències del Cosmos (ICCUB)
- Institut de Dret Públic (IDP)
- Institut de Matemàtica (IMUB)
- Institut de Nanociència i Nanotecnologia (IN2UB)
- Institut de Química Teòrica i Computacional (IQTUB)
- Institut de Recerca de l'Aigua
- Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio)
- Institut de Recerca en Cerebell, Cognició i Conducta (IR3C)
- Institut de Recerca en Cultures Medievales (IRCVM)
- Institut de Recerca en Economia Aplicada Regional i Pública (IREA)
- Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària
- Institut de Recerca Geomodels
- Institut del Pròxim Orient Antic (IPOA)
- Centre de Recerca de Biodiversitat dels Mamífers Terrestres
- Centre de Recerca de Desenvolupament del Medicament
- Centre de Recerca en Economia del Benestar (CREB)
- Centre de Recerca d'Estudis de Ciutadania i Societat Civil (CISC)
- Centre de Recerca de Federalisme Fiscal i Economia Regional
- Centre de Recerca Polis: Intervenció Ambiental, Art i Societat
- Centre de Recerca en Primats
- Centre de Recerca en Teories i Pràctiques Superadores de Desigualtats
- Duoda Centre de Recerca de Dones

1

2

universitaris, 10 centres de recerca, 9 observatoris i 3 centres de documentació. Així mateix, es participa, juntament amb altres institucions, en 13 centres o instituts més i en 2 instituts interuniversitaris.

S'ha dut a terme una convocatòria per incentivar el desenvolupament de projectes de recerca precompetitius en ciències socials i humanes i, alhora, fer

1. Acte de l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGLOBAL).

2. Inauguració de l'Institut de Ciències del Cosmos.

Potencial de
recerca

243

grups de recerca
consolidats

possible iniciar projectes que, havent estat presentats a convocatòries i havent obtingut una avaluació científica satisfactòria, no han rebut finançament. S'hi han presentat 11 sol·licituds i se n'han resolt favorablement 9.

D'altra banda, també s'ha dut a terme una convocatòria d'ajuts a la renovació d'equipament científic i tecnològic de recerca obsolet, amb la concessió de 56 ajuts per un import total de 671.120 euros.

Dins del Pacte nacional per a la recerca i la innovació (PNRI) i del nou Pla de recerca i innovació, en la convocatòria d'ajuts de l'any 2009, el mapa de **grups de recerca** està constituït per 243 grups de recerca

consolidats, 22 grups emergents i 14 grups singulars, a més de 33 grups gestionats per l'IDIBAPS i 10 per l'IDIBELL. L'import total concedit en aquesta convocatòria ha estat de 8.088.380 euros.

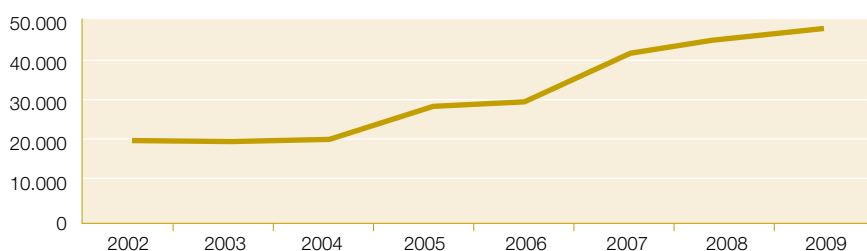
Ingressos per recerca dels centres de la UB

	Projectes	Import
Projectes i accions especials	349	35.906.591
Infraestructures	15	1.605.323
Ajuts		9.514.817
Total	364	47.026.731

Quant a la **producció científica dels investigadors**, recollida a través de les bases de dades internacionals de l'Institut for Scientific Information (ISI), s'han dut a terme 3.679 col·laboracions, 3.167 de les quals figuren al Science Citation Index Expanded (SCI), 412 al Social Sciences Citation Index (SSCI) i 100 a l'Arts & Humanities Citation Index (A&HCI).

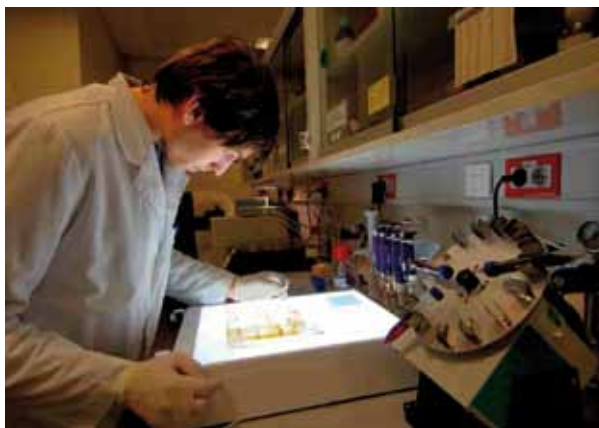
Durant l'any 2009, els **ingressos derivats de l'activitat de recerca** corresponents als 19 centres de la UB han estat de 47.026.731 euros per a un total de 364 projectes. Aquest import inclou els projectes nacionals i europeus, a més de les infraestructures i altres ajuts. Entre aquests ajuts destaquen els 8 concedits dins el programa ICREA Acadèmia amb la finalitat d'incentivar i recompensar

Evolució d'ingressos per recerca dels centres de la UB (milers d'euros)

“ La revista *Journal of the American Chemical Society* (JACS) publica en portada un article en què es demostra que nanopartícules formades per pocs àtoms de plata eviten els danys cel·lulars produïts per l'etanol. La recerca en què es basa aquest treball ha estat liderada per investigadors de la Universitat de Barcelona. ”

Diari de Girona
27 de maig de 2010

sar l'excel·lència investigadora entre el personal investigador de les universitats públiques catalanes. Aquests 8 ajuts suposen un total de 2 milions d'euros i se sumen als 10 aconseguits l'any anterior.

D'altra banda, el nombre total de **convenis signats** ha estat de 368, i l'import dels convenis vinculats a la recerca, un total de 166, ha representat un volum d'ingressos de 6.851.689,39 euros.

L'**Oficina de Projectes Internacionals de Recerca (OPIR)** s'encarrega de la promoció i el suport a la presentació i a la gestió de projectes internacionals. Durant aquest any s'han signat 21 projectes dins del VII Programa marc de la Comissió Europea, per un import total de 8.408.920 euros, en els capítols següents: Tecnologies de la informació i la comunicació; Nanociències, nanotecnologies, nanomaterials i noves tecnologies de producció; Alimentació, agricultura i pesca i biotecnologia; Medi ambient

(incloent-hi el canvi climàtic); programa Idees del Consell Europeu de Recerca; programa Persones-accions Marie Curie; Infraestructures de recerca; Salut i energia.

A més, també s'ha participat en diverses xarxes temàtiques europees i en consorcis amb altres universitats, com per exemple Eurolife, xarxa que agrupa set prestigioses universitats europees en ciències de la vida; la International Research Universities Network (IRUN), formada per nou membres, i la League of European Research Universities (LERU), en què la UB ha estat la primera i única universitat espanyola seleccionada per integrar-s'hi.

Per dur a terme la seva finalitat de potenciar la recerca d'excel·lència, dinamitzar la relació entre la universitat i l'empresa i impulsar la creació de noves empreses i instituts, el **Parc Científic de Barcelona (PCB)** acull més de 2.200 professionals, més de 50 empreses, 16 entitats públiques i instituts de recerca, 13 entitats associades, una incubadora d'empreses biotecnològiques, més de 80 grups de recerca i una àmplia oferta tecnològica de suport a la recerca, i organitza activitats de promoció de la cultura científica i de foment de noves vocacions científiques en què participen prop de 6.000 persones.

En l'àmbit de **les infraestructures i obres** cal destacar la continuació de la fase II, amb la construcció de quasi 50.000 m², en els quals s'han executat les actuacions corresponents a l'estructura de l'Edifici Clúster, l'Edifici de Serveis i l'Edifici d'Energies.

Recerca i transferència de tecnologia

108.679.504
euros d'ingressos generats pel Grup UB en recerca i transferència de tecnologia

Ingressos per recerca i transferència de tecnologia del Grup UB

Projectes de recerca*	76.714.627,92
UB	35.906.590,72
IREC	178.448,63
IDIBAPS	22.111.546
IDIBELL	8.637.518,39
IBEC	2.102.660,52
IRB	6.832.774,66
PCB	945.089
Contractes FBG	15.128.708,29
Infraestructures	1.605.323
Altres ajuts	9.514.817
Convenis UB	3.750.314,94
Convenis FBG	1.965.712,98
TOTAL	108.679.504,13

*Inclou Universitat de Barcelona, Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC), Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), Institut de Recerca Biomèdica (IRB) i Parc Científic de Barcelona (PCB).

Les Torres R+D+I formen un complex de quasi 13.000 m² dissenyats per acollir les activitats de recerca interdisciplinària i tasques lligades a oficines i despatxos de grups, empreses i unitats internes del Parc Científic de Barcelona. A finals de l'any 2009 s'havien ocupat gairebé tots els espais disponibles. L'entrada en funcionament d'aquests edificis ha permès adequar espais destinats al nou Centre

Nacional d'Anàlisi Genòmica, que ocupa prop de 1.200 m² de superfície.

També s'han dut a terme una sèrie important de treballs de reforma i condicionament d'espais de laboratori dintre dels edificis existents per tal de fer possible la incorporació de nous grups de recerca en espais alliberats per clients. El conjunt d'aquestes actuacions ha suposat que prop del 10% dels espais de laboratori del PCB hagin sofert modificacions o hagin estat objecte de nou condicionament.

En l'àmbit de la recerca destaca la **consolidació de l'oferta tecnològica** del Parc. Un dels aspectes

«En els últims 10 o 15 anys s'ha començat a veure l'interès que té la recerca bàsica; que el coneixement que es crea a la universitat no es quedi només a la universitat sinó que pugui esdevenir útil per a la indústria, la societat...»

Joan Bosch,
catedràtic d'universitat de la Facultat de Farmàcia. Director del Sintefarma (Centre de Recerca i Desenvolupament en Síntesi Orgànica per a la Indústria Quimicofarmacèutica)

nològiques, com a estructures destinades a oferir recursos d'elevat nivell i acompanyats de coneixements científics especialitzats, i 1.640 m² de serveis científics de suport, que engloben els equipaments bàsics de treball dels laboratoris.

D'altra banda, la creació del **Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica (CNAG)** és el resultat de la signatura d'un acord de col·laboració entre l'Administració general de l'Estat, la Generalitat de Catalunya i la Fundació Parc Científic de Barcelona. Amb aquest projecte, es vol cobrir la creixent demanda de seqüenciació massiva en relació amb projectes d'investigació genòmica de gran envergadura, garantir la participació d'Espanya en el Consorci Internacional ICGC (International Cancer Genome Consortium) i assegurar la competitivitat d'Espanya en l'àrea estratègica de la genòmica, així com en altres sectors de gran rellevància econòmica, com ara la biomedicina, l'agricultura i la biotecnologia d'aliments, les energies renovables i la bioenginyeria del medi ambient.

El CNAG ocupa espais a la Torre I i es preveu que a finals de l'any 2010, un cop acabada l'adquisició de tot l'equipament, el Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica es converteixi en el segon centre d'Europa en ordre d'importància.

A banda d'aquest gran projecte científic, igual que en anys anteriors, el Parc Científic de Barcelona ha continuat prestant el servei de gestió de projectes de recerca, difonent convocatòries i tramitant

cnag

centre nacional d'anàlisi genòmica
centro nacional de análisis genómico

destacats del PCB és l'ampli ventall de tècniques, serveis científics i plataformes tecnològiques que s'ofereixen en el seu entorn. Diverses institucions gestionen el conjunt de la tecnologia disponible, orientada a donar suport a investigadors del PCB, així com a altres organismes i empreses.

L'oferta tecnològica actual consta de potents infraestructures relacionades amb els camps de la biomedicina, la biotecnologia, la nanobioenginyeria i la química farmacèutica.

Concretament, l'oferta tecnològica del Parc a finals de l'any 2009 ocupa un total de 1.722 m² i està conformada per un conjunt de 9 plataformes tec-

Parc Científic de Barcelona

sol·licituds per als diferents programes d'ajudes, tant d'institucions públiques com d'entitats privades.

A través d'aquest servei, l'any 2009 s'han obtingut un total de divuit projectes nous, quatre dels quals són projectes europeus.

En l'àmbit de la innovació, destaca el fet que el projecte **Bioincubadora PCB-Santander** s'ha classificat en tercer lloc en la categoria «Rendibilitat de la inversió» del rànquing internacional d'incubadores *Best Practices in Science Based Incubators* 2009, coordinat per la xarxa Technology Network. Aquesta xarxa està integrada per un equip multidisciplinari d'experts i professionals de diferents països amb l'objectiu de promoure el desenvolupament científic regional. L'any 2009 més d'una cinquantena de projectes han optat al prestigiós reconeixement com a millor bioincubadora de base científica.

D'altra banda, el projecte BKC ha suposat la suma de les capacitats de la UB i la UPC, complementàries en alguns casos i líders separadament en àmbits específics de formació, recerca i transferència del coneixement. Tanmateix, la presència del Parc Científic de Barcelona, adscrit a la UB, i del Parc d'Investigació i Innovació, a la UPC, han estat peces clau en tot el projecte, ja que promouen a l'entorn del Barcelona Knowledge Campus un clúster estratègic d'R+D+I en el qual conflueixen investigadors de tot el món. Els projectes del PCB inclosos en el BKC han estat el Chembiobank, la

PRAAL, la Bioincubadora PCB i l'anomenat *Hostalge d'empreses internacionals*, els quals han rebut diferents ajuts en les anualitats 2009 i 2010.

Quant a les accions d'innovació, s'ha establert, juntament amb les dotze universitats i el Banc de Santander, el marc del pla d'acció previst fins al 2010 de la **Red Emprendia**, i s'ha dut a terme la **primera edició de L'Escola del Medicament**, organitzada pel PCB i el Toulouse Campus Cancer (Canceropôle) de França amb l'objectiu d'apropar els estudiants de doctorat, postdoctorals i investigadors als diferents aspectes del procés que porta d'una idea a un medicament en els sectors farmacèutic i biotecnològic.

Dins l'àmbit de difusió de la ciència, el PCB ha continuat desenvolupant canals de comunicació innovadors per difondre la recerca actual i contribuir així a incrementar la cultura científica de la societat,

Parc Científic de Barcelona

Plaques fotovoltaiques de la Facultat de Física i la Facultat de Química

a fomentar el debat social informat en temes de recerca i promoure noves vocacions, especialment en l'àmbit de les ciències de la vida.

En aquest sentit, un total de 5.742 persones han participat en activitats organitzades des de l'àmbit de difusió de la ciència, però també s'han proposat noves eines de difusió de la recerca com són els dos nous portals de divulgació a nivell europeu, que permeten expandir el programa de Recerca en Societat a través de la participació en línia per satisfer l'alta demanda existent i ampliar el radi d'acció en el territori.

La **comunicació científica** del PCB i del seu projecte institucional es fa a través dels mitjans de comunicació, el web corporatiu i el desenvolupament de diferents accions de comunicació. Com a novetat més destacable, el mes de novembre del 2009 es va posar en funcionament un diari digital del Parc Científic de Barcelona, anomenat PCB.info. Aquest projecte va néixer amb la vocació d'esdevenir un mitjà de referència per a tota la comunitat que treballa en el sector de l'R+D+I, amb la doble finalitat de crear una plataforma eficaç per difondre l'activitat del Parc i de les entitats que hi estan ubicades i, alhora, d'oferir un servei d'informació —diari i gratuït— adreçat a les institucions, entitats i empreses que treballen en l'àmbit de la recerca científica i la innovació tecnològica i empresarial.

Per la seva banda, els **Serveis Científicotècnics (SCT)** concentren la major part de l'equipament especialitzat i del personal altament qualificat que la UB posa a disposició dels seus investigadors per donar-los suport científic i tecnològic, per contribuir al desenvolupament dels seus projectes de recerca. Els SCT estan també a disposició dels grups de recerca d'altres institucions públiques i al servei de les necessitats en R+D i assessorament tecnològic d'empreses privades. Des del 2005 els Serveis Científicotècnics disposen de la certificació ISO 9001. Aquest reconeixement és fruit de l'esforç conjunt de totes les unitats dels SCT i de la Unitat de Garantia de Qualitat del centre, ara integrada en l'Agència de Polítiques i de Qualitat de la UB.

Els SCT-UB estan constituïts per 29 **unitats tècniques**, les quals ocupen actualment més de 6.000 m² distribuïts en tres campus. Es tracta d'espais ubicats en edificis destinats únicament a l'activitat de suport a la investigació, la innovació i la transferència de tecnologia, així com també d'espais de laboratoris més específics ubicats en diferents facultats de la Universitat. Les unitats dels SCT estan especialitzades en ressonància magnètica nuclear de mitjà, alt i molt alt camp; en microscòpia electrònica, confocal i tècniques superficials nanomètriques; en espectrometria de masses; en tècniques específiques en el camp de les ciències de la vida, i en un ampli ventall de tècniques d'anàlisi química, molecular i estructural.

Durant l'any 2009, els Serveis Científicotècnics han mantingut la tendència de creixement i consolidació pel que fa al volum d'usuaris amb els quals s'ha col·laborat, que en total han estat prop de **1.200 usuaris titulars diferents**. Aquests usuaris són investigadors titulars de projectes de recerca adscrits a la UB, a altres institucions públiques i a empreses privades. D'aquests 1.200 usuaris titulars, en depenen els corresponents col·laboradors registrats com a **usuaris autoritzats** i que són els que accedeixen a les instal·lacions dels Serveis en règim d'autoservei o sota la supervisió dels tècnics dels SCT.

Els SCT han treballat per a **442 investigadors** titulars de projectes de recerca gestionats per la mateixa UB (adscrits a 53 departaments diferents), per a **444** investigadors titulars procedents de 99 institucions públiques alienes a la UB (61 de les quals amb seu a Catalunya) i per a 294 clients que pertanyen a un total de 236 empreses privades, 210 de les quals tenen seu social a Catalunya. En aquest sentit es manté la tendència dels darrers anys, de manera que la majoria d'aquestes empreses són pimes (189), mentre que 47 són grans empreses.

Del total d'empreses usuàries dels SCT, el 60,6% ja n'havien estat clientes durant l'any 2008, fet que consolida el percentatge de fidelització assolit al llarg del període 2003-2009. Els sectors econòmics per als quals s'ha treballat més intensament l'any 2009 han estat el farmacèutic, el químic-alimentari, els laboratoris tècnico-sanitaris i les consultories,

i el metal·lúrgic i per a empreses emergents amb un fort component en recerca i desenvolupament.

La facturació dels SCT per treballs i serveis realitzats durant l'any 2009 ha estat de 3,63 milions d'euros (IVA exclòs), el 8% superior a la de l'any anterior. Les **tècniques** més sol·licitades durant l'any 2009 han estat les que integren les unitats de Ressonància Magnètica Nuclear, la Unitat d'Anàlisi de Metalls (AA, FRX, ICP), la genòmica, les tècniques separatives, la citometria, la microscòpia electrònica de transmissió aplicada a les biociències, la cromatografia de gasos-espectrometria de masses, DRX, la microscòpia confocal, el polimorfisme i la calorimetria i la microscòpia electrònica de rastreig.

Durant el 2009 s'ha consolidat la tendència de participació del personal dels serveis en treballs **de valor afegit**, és a dir, en la resolució de problemes analítics, més enllà de la prestació estàndard de serveis, que impliquen la posada a punt de no-

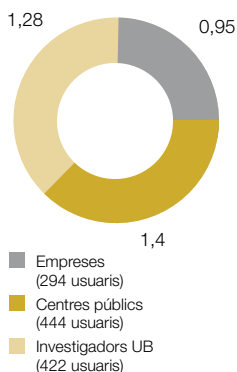
Els Serveis Científicotècnics

Personal	145
Valoració de l'equipament científic (milions d'euros)	40,49
Superfície	6.491 m ²
Empreses externes privades	236
Usuaris	1.180
Usuaris interns (investigadors principals)	442
Facturació total (milions d'euros)	3,64
Facturació externa (milions d'euros)	2,35

l'accés d'investigadors als equips d'RMN d'alt camp i l'adquisició i millora de l'equipament amb l'acoblament de criosondes.

Pel que fa a les **activitats formatives** i d'ampliació de coneixement, s'ha participat en un total de 84 activitats de formació externes durant l'any 2009, i s'han fet 70 coautories de publicacions indexades i s'han organitzat o impartit sessions formatives en 22 cursos. Així mateix, s'han atès un total de 140 visites, tant d'investigadors procedents de diverses universitats —nacionals i internacionals— com d'empreses privades.

Facturació SCT 2009 (milions d'euros)

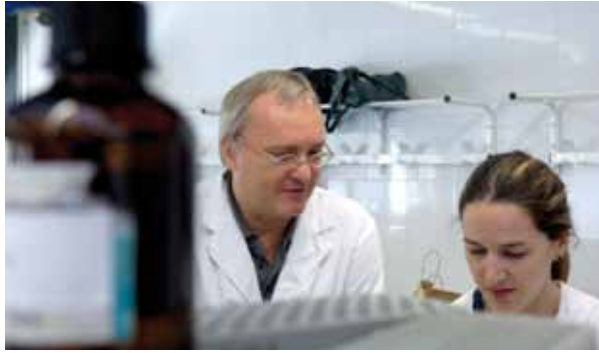

ves metodologies i protocols. Dels 37 projectes d'aquest tipus de l'any 2007 s'ha passat als 67 del 2009, la majoria dels quals han tingut com a destinataris un total de 21 empreses i 25 entitats públiques diferents. Destaca en aquest apartat la participació dels tècnics de les unitats d'RMN, Cromatografia de Gasos i Espectrometria de Masses, Tècniques Separatives i Tècniques Nanomètriques, Espectroscòpia Molecular, DRX, Microsonda, Citometria, el Laboratori de Datació per Radiocarboni, Microsonda Electrònica, Proteòmica, Microscòpia Confocal i Polimorfisme.

Cal destacar que la **instal·lació científicotecnològica singular (ICTS) de ressonància magnètica nuclear (RMN)**, reconeguda a escala estatal pel Ministeri de Ciència i Innovació i gestionada directament pels SCT-UB, ha consolidat durant el 2009 el programa de beques per facilitar

L'interès dels SCT per **difondre** entre els investigadors les aplicacions dels nous equips instal·lats i de les noves prestacions disponibles es reflecteix en l'organització d'un seguit d'activitats formatives especialitzades durant l'any 2009.

Quant al **reconeixement extern dels SCT**, cal esmentar la disponibilitat i els bons resultats obtinguts per les unitats d'Anàlisi de Metalls, de Tècniques Separatives, de Medi Ambient i de Cromatografia de Gasos-Espectrometria de Masses Aplicada, que han pres part en 8 programes d'assaigs interlaboratoris en què es testa la fiabilitat i el rigor dels resultats d'analítiques especialment dissenyades i en què participen diferents centres públics i privats amb l'objectiu de valorar l'aptitud dels participants. Aquest programa és coordinat pel Laboratori Agroalimentari de Catalunya.

També ha estat molt important el 2009 el resultat positiu aconseguit pels SCT-UB durant la inspecció efectuada per la **Food and Drug Administration (FDA)** dels Estats Units. Com a resultat d'aquesta inspecció, centrada en les activitats relacionades amb els assaigs duts a terme a la Unitat de Resonància Magnètica Nuclear per a una empresa farmacèutica, els SCT han estat reconeguts per l'FDA com a laboratori de contracte per a la realització d'anàlisis sobre medicaments. Aquest és un requisit imprescindible per a qualsevol laboratori que vulgui dur a terme assaigs sobre productes farmacèutics que s'hagin de comercialitzar als Estats Units, objectiu final de part de les empreses farmacèutiques que són clients habituals dels SCT.

Per acabar, i amb l'objectiu de donar compliment a les normes de qualitat per les quals els SCT estan acreditats i certificats, els Serveis han portat a terme **l'enquesta de satisfacció de l'usuari** i, per primer cop, el procés s'ha adreçat a tots els investigadors de la UB, titulars de projectes de recerca. L'enquesta s'ha fet en línia i s'ha fet arribar a un total de 399 Investigadors, amb l'obtenció d'un grau de resposta del 25,6% i una valoració global de 8,42 sobre 10.

La **implicació dels tècnics dels Serveis** en el desenvolupament de noves metodologies que contribueixin a la consecució dels projectes de recerca que lideren els investigadors usuaris dels SCT es reflecteix en la participació dels tècnics com a coautors en **les publicacions**

científiques que se'n generen. Així, entre el 2005 i el 2009, el personal tècnic dels **SCT figura com a coautor** en prop de **320 publicacions** d'àmbit internacional.

Pel que fa a les **Unitats d'Experimentació Animal (UEA)**, durant el curs 2009-2010 s'han continuat desenvolupant les línies bàsiques d'experimentació i recerca de les UEA de Bellvitge, Biologia, Farmàcia, Medicina-Casanova, Psicologia i Sant Joan de Déu. A més, s'ha coordinat i impartit el 8è curs de formació de personal investigador usuari d'animals d'experimentació, amb el qual el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya atorga l'acreditació com a personal investigador, que ha tingut 333 participants. D'altra banda, la facturació generada al 2009, en concepte de prestacions de serveis, pels diferents estabularis que constitueixen la Unitat d'Experimentació Animal, ha estat de 364.038 euros.

Des de la **Unitat Tècnica de Protecció Radiològica (UTPR)** de la Universitat de Barcelona s'ha continuat donant suport científic i tecnològic en matèria de protecció radiològica als projectes d'investigació que desenvolupen els grups de recerca i sobre l'equipament docent, propis d'aquesta Universitat, que estan relacionats amb l'ús de radiacions ionitzants, habitualment emmarcades dins d'instal·lacions radioactives o de radiodiagnòstic.

«Al segle XXI no n'hi ha prou amb crear coneixement sinó que cal que aquest coneixement es traslladi a la indústria i, en general, a la societat.»

Joan Bosch,
catedràtic d'universitat de la Facultat de Farmàcia. Director del Sintefarma (Centre de Recerca i Desenvolupament en Síntesi Orgànica per a la Indústria Quimicofarmacèutica)

Transferència de tecnologia, coneixement i innovació

Paral·lelament a la seva missió tradicional, docent i investigadora, es demana també a la universitat que sigui agent de desenvolupament econòmic i social. És l'anomenada tercera **missió de la universitat**, que té com a objectiu facilitar que els coneixements i resultats d'R+D+I generats en l'entorn universitari es traslladin a la societat, per contribuir així a la competitivitat del teixit empresarial i a la millora del benestar social.

La **Fundació Bosch i Gimpera (FBG)** és l'entitat de la Universitat de Barcelona que contribueix a desenvolupar aquesta missió que la societat demana a les universitats. Pionera a agilitzar la connexió de la Universitat amb les noves demandes i realitats socials, és el vincle entre universitat, empresa i societat. L'any 2009 l'FBG s'ha consolidat com l'entitat del Grup Universitat de Barcelona que s'encarrega de transferir a la societat els resultats de la recerca que es duu a terme a la UB i a les entitats del Grup UB, en les diferents modalitats de transferència de coneixement, tecnologia i innovació: recerca per contracte, recerca col·laborativa, valorització i llicència de patents i creació d'empreses basades en el coneixement.

Dins els **projectes de recerca i serveis** i, concretament, dins l'àrea de transferència de tecnologia, l'FBG té com a objectiu posar a l'abast de les empreses, les institucions i la societat tot el potencial de recerca de què disposa per tal de cobrir-ne les necessitats científicotecnològiques, tot promovent la innovació tecnològica i millorant-ne la competitivitat.

Entre les activitats dutes a terme aquest 2009, s'ha participat en diverses **fires i jornades** en els àmbits de l'agricultura i la ramaderia, l'aigua, la construcció, el medi ambient, la química, els materials i l'electrònica i la maquinària. També s'han continuat gestionant les **xarxes de referència** de la Generalitat de Catalunya: Xarxa de Referència en Tecnologia dels Aliments (XaRTA); Xarxa de Referència en Materials Avançats per a l'Energia (XaRMAE); Xarxa de Referència en Economia Aplicada (XREAP); Xarxa de Referència en Economia i Polítiques Públiques (XREPP) i Xarxa de Referència en Química Teòrica i Computacional (XRQTC).

Parc Científic de Barcelona

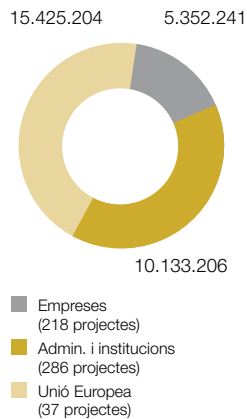

Parc Científic de Barcelona

Contractes i convenis de la FBG

	Nombre	Import (milers d'euros)
Projectes	504	15.485
Projectes europeus	37	15.425
Convenis de col·laboració	247	1.966
Gestió de programes i serveis	44	5.758
Total	832	38.634

Import dels projectes de la FBG

D'altra banda, conjuntament amb la Cambra de Comerç de Barcelona, s'ha dut a terme la segona edició del **Programa de dinamització de la innovació a l'empresa** per potenciar la millora de la competitivitat de les empreses i el seu creixement a través de la innovació. L'FBG ha treballat en l'elaboració del Pla estratègic del **Centre d'Innovació i Tecnologies Avançades** de la UB (CITA-UB), que pretén reunir els grups actius en transferència de coneixement per fomentar-ne la col·laboració i les sinergies amb l'objectiu de potenciar la transferència de coneixement cap a la societat. D'altra banda, l'FBG ha seguit coordinant els 11 grups de la UB que formen part de la marca **TECNIO d'ACC1Ó**.

Com a **projecte de recerca i serveis** destaca el desenvolupament del disseny d'una depuradora natural (PlantDepur), creada per Josep Cerdà, del Departament d'Escultura de la Universitat de Barcelona, i l'empresa Moix, a través d'un acord signat amb l'FBG i amb el suport d'ACC1Ó de la Genera-

litat de Catalunya. Aquest sistema de tractament de l'aigua residual mitjançant plantes depuradores ha obtingut el primer Premi a la Innovació de Fira de Girona.

Amb referència als **contractes i convenis** que els investigadors estableixen amb el sector privat o a través de certes convocatòries públiques espanyoles i europees, aquests han representat un total de 38.634.679,56 euros i 832 contractes. Sectorialment, la contractació amb empreses s'ha concentrat en el sector farmacèutic i de la química fina, amb el 30,70% dels projectes i el 36,66% dels imports contractats com a destinataris principals.

Quant a la **valorització i comercialització de patents**, l'any 2009 s'han integrat dins l'FBG les activitats de protecció, valorització i comercialització dels resultats de la recerca generats en l'entorn de la UB que desenvolupava l'**Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI)**. Aquesta integració té com a objectiu agrupar la funció de transferència de coneixement i innovació en una única institució, i d'aquesta manera aprofitar les sinergies entre l'FBG i l'AVCRI per agilitar i potenciar el suport actiu als investigadors de la UB en totes les modalitats de transferència de coneixement i tecnologia.

Aquesta estratègia s'ha consolidat el 2010 amb l'encàrrec de la gestió de les activitats de transferència dels resultats de la recerca, que ha donat

“ Biòlegs de la UB troben una hormona que ajuda a cremar greix. Científics de la Universitat de Barcelona (...) han obert una nova via per al futur tractament de l'obesitat. L'equip de biòlegs de l'Institut de Biomedicina de la Universitat de Barcelona, sota la direcció del professor Jordi Villarroya, són autors d'aquest descobriment que es publica avui a la revista més prestigiosa sobre metabolisme *Cell Metabolism*. ”

La Vanguardia
3 de març de 2010

lloc a la creació de l'Àrea de Valorització i Llicències i que ha refermat les activitats de suport a l'emprenedoria que fins ara ja desenvolupava l'Àrea de Creació d'Empreses de l'FBG.

L'Àrea de Valorització i Llicències hereta la missió de l'AVCRI d'assegurar la identificació, la protecció, la valorització i la comercialització dels resultats de la recerca de la Universitat de Barcelona. En l'explotació comercial dels resultats de la recerca de la UB i dels corresponents drets de la propietat intel·lectual i industrial es procura, d'una banda, portar els beneficis d'aquestes descobertes a la societat i, de l'altra, defensar l'interès públic i aconseguir un bon retorn per a la Universitat i els seus investigadors.

Es poden identificar 6 fases com a cicle de vida d'un projecte de transferència, considerant un projecte de transferència com els resultats de projectes que són originals, protegibles, i l'aplicació dels quals respon a una necessitat no coberta en la societat, per la qual cosa tenen un elevat potencial de ser-hi transferits:

Cal destacar l'èxit d'un tractament, patentat a la UB i que s'ha començat a provar en pacients. Es tracta d'un tractament desenvolupat pels investigadors J. M. Argilés, S. Busquets i F. López i la farmacèutica anglesa Acacia Pharma LTD, contra el desgast muscular o caquèxia, associat al càncer. El desenvolupament farmacèutic es troba en la fase II, moment en què comença a administrar-se a pacients per tal de comprovar-ne l'efectivitat, els efectes secundaris i la dosi adient. L'exigència i la dificultat per superar cadascuna d'aquestes fases és cada cop més gran, fins al punt que, aproximadament, només un de cada 5.000 medicaments estudiats al laboratori arriba a comercialitzar-se.

L'FBG dóna suport a l'emprenedor i a la creació d'empreses de base tecnològica en el si del grup

Activitat de valorització 2009 de la FBG

	Projectes finançats	Import (€)
Programa de projectes de valorització UB-Banco Santander	11	1.000.000
Subvencions públiques-ACCÍÓ	5	433.619

Activitat de transferència 2009 de la FBG

Propostes avaluades	48
Sol·licituds de patents	24
Extensions internacionals de patents	17
Acords de confidencialitat amb empreses	27
Acords de llicència	5

Facultat de Farmàcia

Dades de creació d'empreses i suport a l'emprenedor 2009 - FBG

Empreses creades	5
Projectes d'emprenedors assessorats	25
Idees de creació d'empreses rebudes	36
Empreses incorporades a la Bioincubadora PCB-Santander	5
Finançament sol·licitat per a empreses assessorades	Més de 2 milions d'euros

UB a través de l'Àrea de Creació d'Empreses. Conjuntament amb l'Àrea de Valorització i Llicències, forma part de la xarxa d'Unitats de Valorització d'ACCÍÓ.

Entre les activitats dutes a terme al 2009 destaca la creació de cinc **noves empreses de base tecnològica**. També s'han assessorat prop de 25 **projectes empresarials** per als quals s'ha sol·licitat finançament de més de 2 milions d'euros i se n'han fet efectius 700.000 euros. S'ha continuat amb l'activitat de **consultoria** per a empreses biotecnològiques i farmacèutiques i s'han dut a terme 13 **auditories tecnològiques** a grups de recerca de la UB amb l'objectiu de detectar possibilitats comercials per a les tecnologies. S'ha fet el seguiment de les empreses derivades (*spin-off*) participades per la UB a través de la societat Cultura Innovadora i Científica UB (CIC-UB) i s'han dut a terme una sèrie d'activitats de **formació i promoció de l'emprenedoria**, juntament amb la Càtedra d'Emprenedoria de la UB.

El **Centre de Patents** duu a terme una tasca docent i divulgadora que l'ha fet esdevenir el punt de referència en la docència de la **propietat industrial i intel·lectual (PI)**. Entre les **activitats docents** que ofereix de manera regular, organitzades en col·laboració amb l'Oficina Espanyola de Patents i Marques (OEPM), cal destacar les Jornades d'Estudi i d'Actualització en Matèria de Patents, el Curs sobre patents i models d'utilitat i el Curs pràctic per preparar l'*European Qualifying Examination* (EQE). Els destinataris d'aquesta formació són principalment personal tècnic i directius d'empreses i d'organismes públics d'investigació (universitats d'arreu d'Espanya, CSIC, etc.), agents de la propietat industrial i advocats.

D'altra banda, ha continuat la col·laboració amb l'Àrea de Valorització i Llicències de l'FBG, amb l'aportació d'assessors de PI als seus projectes i redactant i tramitant les patents, amb el director del Centre de Patents com a representant de la UB davant l'OEPM. També ha continuat oferint un servei públic d'informació i d'assessorament en matèria de PI per encàrrec d'ACCÍÓ de la Generalitat de Catalunya, en què ha rebut, majoritàriament, consultes de pimes i emprenedors.

«A través de discussions, debats, conferències i tallers estudiem la realitat social i la qüestionem, sempre amb pensament crític, que és, probablement, el més important que ens dona la universitat, juntament amb l'habilitat d'aprendre.»

Elena Lebedeva,
doctoranda del programa
de Sociologia

1

Doctorat

Durant aquest curs, s'han ofert un total de 68 **programes de doctorat**, tots adaptats a l'espai europeu d'educació superior (EEES). Es tracta de programes que consten d'un període de formació corresponent a un o diversos màsters universitaris oficials i d'un període d'investigació organitzat, anomenat *estudis de doctorat*, que finalitza amb la lectura i la defensa de la tesi corresponent.

Hi ha hagut 2.113 alumnes matriculats en programes de doctorat (109 en programes no adaptats a l'EEES), dels quals el 31,6% han estat estrangers.

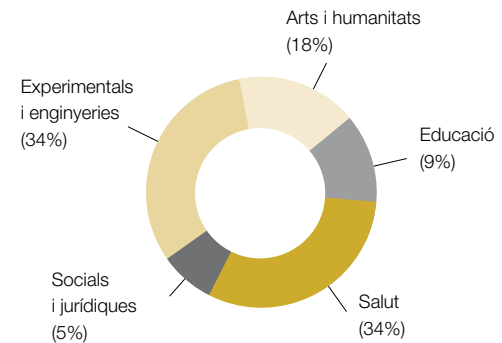
Així mateix, els alumnes matriculats en el procés d'elaboració de la tesi doctoral han estat 1.514, i d'aquests, 396 són estrangers (26,2%).

La Menció de Qualitat dels programes de doctorat, avaluada per l'ANECA i atorgada pel Ministeri d'Educació i Ciència, constitueix un reconeixement a la solvència dels programes de doctorat oferts per les universitats espanyoles. Durant aquest curs no s'ha convocat una nova edició d'aquesta distinció, per la qual cosa han mantingut aquest reconeixement els 43 programes que l'havien assolit en la darrera convocatòria, 30 dels quals adaptats a l'EEES.

Cal destacar, així mateix, que el Ministeri d'Educació i Ciència ha verificat positivament la totalitat dels programes de doctorat regulats per la nova directiva adaptada a l'EEES.

El **nombre de tesis doctorals** llegides durant el curs ha estat de 528.

Tesis doctorals llegides 2009-2010

S'ha continuat amb la dinàmica d'edició electrònica de tesis en xarxa (TDX) amb caràcter voluntari per afavorir-ne la difusió en el si del moviment Open Access i s'ha fet obligatòria la difusió de la fitxa resum a la base de dades TESEO.

Finalment, pel que fa al **nombre de títols de doctor**, se n'han sol·licitat 469, dels quals 80 han rebut la menció de doctor europeu. Així mateix, el nombre de premis extraordinaris de doctorat atorgats corresponents al curs 2008-2009 ha estat de 63.

Durant aquest any, la distribució de les **beques de tercer cicle** concedides pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC), la Generalitat de Catalunya (GC) i la Universitat de Barcelona ha estat la següent:

Zona nord del Campus de la Diagonal Portal del Coneixement

	Beques i contractes		Ajuts per a estades	
	Nombre*	Import** (milers d'euros)	Nombre	Import (milers d'euros)
Ajuts per a la formació de professorat universitari (ME) –FPU–	284	3.835	70	396
Ajuts de formació de personal investigador (MICINN) –FPI–	259	3.643	81	513
Ajuts per a la formació de personal investigador (GC) –FI–	196	3.227	-	-
Ajuts de personal investigador en formació (UB) –APIF–	235	2.147	46	131
Beques de formació d'investigadors del Programa propi de la UB***	6	54	-	-
TOTAL	980	12.906	197	1.042

* Inclouent-hi les renovacions dels ajuts en modalitat beca i contracte.

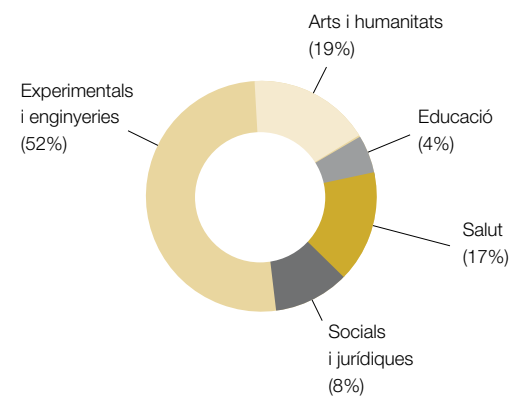
** No inclou els imports per concepte de matrícula.

*** S'hi inclouen les beques del Programa propi de la UB, ADQUA i FI-G.

Pel que fa als **ajuts de mobilitat per a estudiants de doctorat amb Menció de Qualitat**, durant aquest any s'han tramitat 10 sol·licituds d'ajuts, 6 de les quals s'han concedit, per un import aproximat de 32.040 euros.

D'altra banda, s'han tramitat 28 sol·licituds d'**ajuts per a l'obtenció de la menció europea en el títol de doctor**, 24 de les quals s'han concedit, per un import aproximat de 118.400 euros.

Distribució de les beques de tercer cicle per àmbits segons el nombre d'ajuts

«La UB és una universitat que per la seva història i la seva trajectòria t'obre moltes portes, perquè la gent la coneix i el professorat és de prestigi internacional.»

Aleix Roig Mateu,

Mestre. Especialitat d'Educació Física i estudiant del màster universitari d'Activitat Física i Esport

5

Una universitat amb una gran projecció internacional

Activitat internacional institucional
Mobilitat d'estudiants, professorat
i personal d'administració i serveis

Activitat internacional institucional

Avui totes les institucions dedicades a l'educació superior tenen en marxa programes i **plans d'internacionalització**. L'entrada del segle XXI ha comportat la configuració d'un nou marc social, cultural, econòmic i polític, en el qual les universitats s'han posicionat com un agent social de primer ordre. La internacionalització, sinònim de qualitat, innovació, prestigi i reconeixement, ha estat un eix fonamental en les polítiques universitàries que s'han anat desenvolupant, i, en aquest sentit, el Pla director de la Universitat de Barcelona l'estableix com un dels seus eixos principals.

La **política internacional** de la Universitat de Barcelona s'orienta cap endins i cap enfora de la mateixa Universitat. Cap endins, les accions endegades tenen l'objectiu de convertir la internacionalització en un factor d'innovació, sobretot en els processos. És el que es coneix com la *internationalization at home*, i en destaquen tres aspectes. En primer lloc, aquelles accions orientades a difondre la internacionalització, donant més visibilitat a les relacions internacionals entre la comunitat universitària. En segon lloc, s'han volgut potenciar les habilitats lingüístiques entre els membres de la comunitat universitària per tal de facilitar-ne la participació en projectes de recerca, de formació o de mobilitat internacionals. I, finalment, s'han fet accions per aconseguir una transversalitat més gran entre els vicerektorats, els centres i els ensenyaments de la UB.

Cap enfora, els objectius han estat reforçar i difondre la imatge de la Universitat de Barcelona, aprofitant

l'empenta de la designació del **Barcelona Knowledge Campus** com a primer campus d'excel·lència internacional d'Espanya. El Pla de promoció internacional d'aquest projecte, compartit amb la Universitat Politècnica de Catalunya, s'ha sumat a les iniciatives desenvolupades, especialment les orientades a donar suport i fomentar els intercanvis d'estudiants, de professors i de personal d'administració i serveis, així com també els projectes docents i de recerca que ja es duen a terme. Així, s'ha fomentat el contacte i s'ha participat de forma activa a les **xarxes internacionals** de què la Universitat forma part. Aquestes xarxes s'han convertit en plataformes per endegar diversos projectes i donar a conèixer la Universitat i les seves activitats docents i de recerca.

També s'ha fomentat la presència de la Universitat de Barcelona en diversos actes de rellevància internacional, incloent-hi el suport que s'ha donat a congressos, seminaris i altres activitats de caràcter internacional que s'han organitzat a la UB. A la mateixa Universitat, s'ha reforçat l'aspecte institucional a través d'un intens treball en la recepció de delegacions internacionals, i també amb l'organització d'un acte de benvinguda als estudiants estrangers de la Universitat de Barcelona. I, finalment, a través de l'Oficina de Mobilitat i Projectes Internacionals, des de la qual s'han gestionat els diversos programes de mobilitat en què han participat alumnat, professorat i personal d'administració i serveis de la Universitat de Barcelona; i per mitjà de la Fundació Solidaritat UB, des de la qual es canalitza tota la cooperació amb els països en via de desenvolupament.

“ La Universitat de Barcelona torna a ser la universitat catalana més ben situada en un rànquing mundial. La classificació Times Higher Education, una de les més prestigioses, posa la UB al lloc 142. ”

Avui

17 de setembre de 2010

La internacionalització cap endins (*internationalization at home*)

S'han fet un seguit d'accions amb l'objectiu de potenciar la **visibilitat de la internacionalització** a la comunitat universitària. En aquest sentit, s'ha celebrat el **I Seminari d'Internacionalització** de la Universitat de Barcelona. La participació de més d'un centenar de persones, membres dels col·lectius de personal d'administració i serveis, de professorat i d'estudiants, ha permès posar en comú les visions que aquests col·lectius tenen de la internacionalització, així com detectar-ne les mancances i els punts forts més significatius.

Dins el marc del I Seminari d'Internacionalització s'han lliurat els **Premis d'Internacionalització** de la UB, per mitjà dels quals s'ha reconegut persones que han tingut un paper significatiu en el procés d'internacionalització de la Universitat. Les persones guardonades han estat el degà de la Facultat de Biologia, Dr. Joaquim Gutiérrez, i la responsable de Projectes del Gabinet del Rectorat, Cristina Madrenas, per la seva tasca en el desenvolupament i la coordinació del Barcelona Knowledge Campus; l'exresponsable de l'Oficina de Relacions Internacionals de la UB i actual directora de la Fundación Universidad.es, Mònica Margarit, i Xavier Fernández Pons, professor de Dret, com a entrenador de l'equip de la Universitat que va guanyar la Ronda Europea en la setena edició de la reconeguda competició que organitza l'Associació Europea d'Estudiants de Dret (ELSA), dedicada a la simula-

Edifici Històric

ció de judicis en l'Organització Mundial del Comerç, coneguda com a *ELSA Moot Court Competition*.

D'altra banda, al nou **web de la Universitat de Barcelona** s'ha creat un apartat específic d'«Activitat internacional», en què es recull la informació relativa a la mobilitat internacional de l'alumnat, el professorat i el personal d'administració i serveis, la recerca i la formació, així com aspectes més

institucionals com són la cooperació amb els països en via de desenvolupament i la representació de la UB a les xarxes institucionals. En aquest mateix sentit s'ha iniciat un procés d'homogeneïtzació de l'apartat d'internacional de les respectives **pàgines web de les facultats**, millorant-ne l'accessibilitat i la informació que s'hi ofereix. També s'ha fet un esforç per donar una rellevància més àmplia a les **notícies** relacionades amb la internacionalització que apareixen al web.

En l'àmbit de les **competències lingüístiques**, s'ha potenciat el **coneixement de llengües** entre el professorat i el personal d'administració i serveis, a través de la convocatòria de cursos de llengües estrangeres. En concret, 388 membres del PAS han participat en els 56 cursos de llengües (anglès, francès, alemany, italià i portuguès), organitzats tant en el marc dels cursos de formació del PAS com des de l'Escola d'Idiomes Moderns, l'Escola Oficial d'Idiomes o altres, així com el Programa d'Immersió Lingüística.

Pel que fa al professorat, 171 professors han participat en les deu edicions del curs *Basic Skills and Tools to Teach Content Subjects in English*, que s'han dut a terme en diversos campus de la Universitat i que han estat organitzades per l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE).

Entre l'alumnat, 317 estudiants han pres part en els cursos subvencionats a l'Escola d'Idiomes Moderns per tal de facilitar la seva participació en els pro-

grames de mobilitat internacional, i l'anglès, l'italià i el francès han estat les llengües més demanades. De la mateixa manera, 374 estudiants estrangers acollits en programes de mobilitat han participat en els cursos de castellà organitzats per Estudis Hispànics.

També cal destacar l'organització de cursos en anglès en el marc d'Els Juliols, els cursos d'estiu de la Universitat de Barcelona, la qual cosa ha permès als estudiants de la UB familiaritzar-se amb el seguiment de cursos en aquesta llengua.

Per tal d'aconseguir una millor **transversalitat** entre el Vicerectorat i els centres, s'ha endegat la consolidació i el reconeixement de la **Comissió de Responsables de Relacions Internacionals**, de

“ La Universitat de Barcelona serà la primera universitat espanyola que entra a la LERU. La UB es converteix en la primera universitat espanyola —i la segona del sud d'Europa juntament amb la de Milà— que forma part de l'anomenat G-20 de les universitats. ”

El Mundo
12 de desembre de 2009

la qual formen part els responsables de l'àmbit d'internacionals dels diversos centres de la UB, incloent-hi els centres adscrits, així com membres de l'Oficina de Mobilitat i Projectes Internacionals i del Vicerectorat de Relacions Internacionals. Així, per exemple, s'ha dut a terme la incorporació activa dels membres d'aquesta comissió a la política internacional que es desenvolupa des del Vicerectorat, i alguns dels seus membres han participat en els viatges institucionals en representació de la UB o en l'organització del Seminari d'Internacionalització.

La transversalitat entre vicerektorats s'ha concretat amb la col·laboració amb el **Vicerectorat de Política Científica i Acadèmica** en el nombre creixent de programes ERASMUS Mundus en què participa la Universitat de Barcelona, així com en el projecte de reforma dels estudis de doctorat. I amb el **Vicerectorat de Recerca**, en el manteniment d'un gran nombre de projectes europeus i internacionals.

La internacionalització cap enfora

La Universitat de Barcelona té una important tradició internacional, com ho manifesta la seva bona posició en els diversos rànquings internacionals com ara el de Times, el QS o el de Xangai, en els quals segueix ocupant la primera posició entre les universitats espanyoles. A més, aquesta tradició deriva també de la mateixa ciutat de Barcelona, per la seva localització i el seu reconeixement a escala internacional. D'altra banda, cal assenyalar que

Facultat de Biologia

el reforçament de la presència internacional de la Universitat de Barcelona s'ha fet a través de les accions endegades des del Vicerectorat de Relacions Internacionals i des d'altres vicerektorats o unitats de la UB, i també mitjançant nombrosíssimes relacions que, algunes vegades de manera personal, en la docència i la recerca mantenen molts membres de la comunitat universitària.

La Universitat de Barcelona és present a les **xarxes internacionals** més importants, tant a escala europea com internacional.

Dins les activitats dutes a terme pel **Grup de Coïmbra**, s'ha participat en el seminari celebrat a la Universitat de York (Toronto, Canadà), que va ser el punt i final del projecte ERASMUS Mundus (Action IV), «*Balance-Bologna: a long-term approach to new certification in Europe*», coordinat per l'oficina tècnica del Grup de Coïmbra i les universitats de Barcelona, Cambridge, Graz i Turku. Com a continuació d'aquest projecte s'ha presentat una nova proposta en el programa ERASMUS Mundus (Action III), «Trans-Doc», coordinada per l'oficina tècnica del Grup de Coïmbra, i de la qual la Universitat de Barcelona també forma part. També s'ha participat en l'acte de celebració del 25è Aniversari organitzat per la Universitat Catòlica de Lovaina (Bèlgica) i a l'Assemblea General, organitzada per la Universitat de Iasi (Romania), en la qual s'ha decidit

la incorporació de la Universitat d'Istanbul (Turquia). Finalment, s'ha pres part en les reunions de la comissió de treball «*Education, Training and Mobility*», celebrades a Cracòvia (Polònia) i a Brussel·les (Bèlgica).

D'altra banda, s'ha participat a l'Assemblea General del **Fòrum Internacional de les Universitats Públiques** (FIUP), que s'ha celebrat a la Universitat Lliure de Brussel·les (Bèlgica) i on es va prendre el compromís d'organitzar a la Universitat de Barcelona un curs d'estiu de doctorat el juliol del 2011. També s'han fet nous convenis amb universitats membres de la xarxa, i dos estudiants de la UB han participat en el curs d'estiu de doctorat que anualment s'organitza en el marc de la FIUP i que aquest any va tenir lloc a la Universitat de Montreal (Canadà), amb el nom de «*Managing an international crisis*». També s'ha assistit al X Encuentro del **Grupo de Tordesillas**, celebrat a la Universitat Politècnica de Madrid, en què s'ha decidit crear un col·legi de doctorat.

A la Reunió de Rectors de la xarxa **International Research Universities Network** (IRUN), celebrada a la Universitat de Siena (Itàlia), s'ha acordat celebrar la propera reunió de rectors a la Universitat de Barcelona, el mes de maig del 2011. També s'ha participat en una reunió a Madrid, en el marc de la fira de l'European Association for International Education (EAIE), i en dues audioconferències entre els membres de la xarxa.

«Jo crec que la UB ens equipara als estudiants d'arreu d'Europa; almenys això és el que jo he pogut constatar amb la meva experiència.»

Aleix Roig Mateu,
Mestre. Especialitat d'Educació
Física i estudiant del màster universitari d'Activitat
Física i Esport (Erasmus a Holanda)

Enguany, la Universitat de Barcelona ha passat a formar part de la **League of European Research Universities** (LERU). Coordinat pel Vicerectorat de Recerca, s'ha assistit a l'assemblea de rectors, organitzada a la Universitat de Zuric (Suïssa), així com a la reunió de vicerectors de recerca, celebrada a Londres. També s'ha participat en diverses reunions de grups de treball i comissions com ara la EU Research Project Managers, la Senior Officers Meeting, la Biodiversity Group Meeting i la Social and Behavioural Sciences Community Meeting. Així mateix, dos estudiants de la UB han participat a la Doctoral Summer School organitzada en el marc de la *Summer School* de la Universitat d'Utrecht i de la Universitat d'Amsterdam.

La Universitat de Barcelona també ha participat a la 42 Junta Directiva del **Centro Universitario de Desarrollo** (CINDA), que ha tingut lloc a Bogotà (Colòmbia), en què s'han analitzat els antecedents acadèmics i financers de totes les activitats desenvolupades al llarg del període i també s'ha dut a terme una sessió acadèmica sobre les «Polítiques públiques d'educació superior». Així mateix, s'han celebrat les reunions de les diferents xarxes de cooperació del CINDA, i s'ha continuat amb la col·laboració del projecte *ALFA Proyecto aseguramiento de la calidad, políticas públicas y gestión universitaria*, que coordina el CINDA i en el qual participa activament la UB.

Pel que fa a **Universia**, entre els dies 29 de maig i 2 de juny de 2010 s'ha participat al II Encuentro Internacional de Rectores, celebrat a Mèxic.

En el marc de l'**Associació Catalana d'Universitats Públiques** (ACUP), s'ha participat en les reunions dutes a terme a la Universitat Rovira i Virgili (Tarragona) i a la Universitat de Girona.

Finalment, en el marc de la **Comisión Española Universitaria de Relaciones Internacionales** (CEURI), s'ha participat a les sessions plenàries celebrades a Las Palmas de Gran Canaria i a Toledo.

Destaca també la **presència institucional de la UB en actes de caràcter internacional** com, per exemple, la visita a la **Universitat Johns Hopkins** (Estats Units d'Amèrica), en la qual s'ha signat un conveni de col·laboració per organitzar un màster internacional de salut pública.

La Universitat de Barcelona també ha estat present en **fires i exposicions internacionals**, bé amb un estand propi o bé en col·laboració amb altres organismes.

Participació en fires i exposicions internacionals

- **Europosgrados 2009:** Ciutat de Mèxic, Monterrey (Mèxic), Bogotà (Colòmbia) i Medellín (Colòmbia) (novembre i desembre, 2009)
- **International Exhibition on Higher Education:** Riad (Aràbia Saudita) (gener, 2010)
- **QS Top Universities Tour 2010:** Nova Delhi (Índia), Bombai (Índia), Hong Kong (Xina), Xangai (Xina), Pequín (Xina) i Londres (Regne Unit) (gener i març, 2010)
- **Salon des Masters et 3èmes Cycles:** Tolosa (França) (març, 2010)
- **Le Forum International de l'Étudiant:** Casablanca (Marroc) (abril, 2010)
- **Study World 2010:** Berlín (Alemanya) (abril, 2010)
- **Expo Estudiante:** Santiago de Xile (maig, 2010)
- **62nd NAFSA Annual Conference and Expo:** Kansas City (Estats Units d'Amèrica) (maig i juny, 2010)
- **22nd EAIE Annual Conference and Expo:** Nantes (França) (setembre, 2010)

Com a responsable de l'**OBREAL** (Observatorio de las relaciones Unión Europea-América Latina), la Universitat de Barcelona ha presidit la reunió celebrada a Cartagena de Indias (Colòmbia) entre rectors europeus de la EUA (European University Association) i colombians per tal d'establir relacions institucionals.

D'altra banda, la UB ha signat la **Declaració de la Universitat de Sarajevo** amb motiu del 60è aniversari d'aquesta universitat, que és una defensa del respecte per la diversitat cultural, els drets humans i el model humanístic de les universitats europees.

També s'ha constituït l'**Institut Confuci de Barcelona** mitjançant la signatura dels estatuts fundacionals. Aquest Institut, creat conjuntament entre les universitats de Barcelona, Autònoma de Barcelona i de Llengües Estrangeres de Beijing (Xina), i la Casa Àsia, té com a finalitat la difusió

Congressos i seminaris internacionals

- «Peut-on écrire au Québec et voir grand» (novembre, 2009)
- Congrés Internacional de Maquiavel a Espanya (novembre, 2009)
- Jornada «L'Exili Republicà 1939» (novembre, 2009)
- Màster internacional en Salut Pública (edició 2010)
- European Joint Master in Quality in Analytical Laboratories (EMQUAL)
- Council on International Education Exchange (febrer-maig, 2010)
- Màster universitari en Ciències Socials del Desenvolupament: Cultures i Desenvolupament a l'Àfrica (juny, 2010)
- «Compartiendo la mirada: perspectivas germano-hispanas en torno a Auschwitz» (juny, 2010)
- Seminari Internacional «La Unió per la Mediterrània: Drets Culturals i Diversitat» (juliol 2010)
- XII Congreso de la Población Española (juliol, 2010)
- Rencontre Assyriologique Internationale (juliol, 2010)

1

2

de la llengua i la cultura xineses i és subvencionat pel *Hanban* (Ministeri d'Educació de la República Popular de la Xina).

La Universitat de Barcelona també ha acompanyat una delegació de la **Conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa**, encapçalada pel vicepresident del Govern de Catalunya i formada per responsables d'ACC1Ó i empresaris catalans, en un viatge oficial a Montreal (Canadà).

Des del Vicerectorat s'ha donat suport a **congressos i seminaris de caràcter internacional** organitzats per membres de la Universitat de Barcelona, i també als programes de màster ERASMUS Mundus o a d'altres de caràcter internacional en què participa la Universitat de Barcelona.

D'altra banda, s'han establert relacions internacionals a escala institucional que han comportat una intensa tasca de **recepció de delegacions** d'alt

1. Presentació de l'Institut Confuci de Barcelona.

2. Acte de benvinguda als estudiants estrangers.

Facultat de Belles Arts

Recepció de delegacions

- Consolat General de Mèxic (setembre, 2009)
- Beijing Institute of Technology (Xina) (setembre, 2009)
- ASCUN (Asociación Colombiana de Universidades) (setembre, 2009)
- Universitat d'El Salvador (setembre, 2009)
- Universitat de Sàsser (Itàlia) (setembre, 2009)
- Consolat General d'Ucraïna (octubre, 2009)
- Ambaixada de França (octubre, 2009)
- Universitat del Caire (Egipte) (novembre, 2009)
- Radboud Universiteit Nijmegen (novembre, 2009)
- Universitat Oriental de Nàpols (Itàlia) (desembre, 2009)
- Universitat de Llengua i Cultura de Pequín, Hanban i Ambaixada de la República Popular de la Xina (gener, 2010)
- Universitat Southern Cross (Austràlia) (febrer, 2010)

- Universitat de Nagoya (Japó) (març, 2010)
- Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM) (març, 2010)
- Beijing Institute of Technology (Xina) (març, 2010)
- Rectors de les universitats de Sofia (Bulgària) (abril, 2010)
- Shanghai University of Finance and Economics (Xina) (abril, 2010)
- Finnish Universities (Finlàndia) (maig, 2010)
- League of European Research Universities (maig, 2010)
- Escola de Salut Pública de la Universitat Johns Hopkins (EUA) (juny, 2010)
- Universitat de Curitiba (Brasil) (juny, 2010)
- Universitat de Pernambuco (Brasil) (juny, 2010)
- Delegació de rectors d'universitats brasileres (juliol, 2010)

nivell, tant d'institucions universitàries com de consolats i ambaixades.

La Universitat de Barcelona ha celebrat la **benvinguda institucional als estudiants estrangers** en un acte organitzat conjuntament pel Vicerectorat de Relacions Internacionals i el Vicerectorat d'Estudiants i Política Lingüística, al qual s'han convocat els més de mil estudiants estrangers que, fruit de diferents programes de mobilitat internacional (ERASMUS, convenis bilaterals, ERASMUS Mundus External Cooperation Windows i altres convenis específics

amb els Estats Units, així com sol·licituds individuals), s'han matriculat en algun dels ensenyaments de la Universitat.

Mobilitat d'estudiants, professorat i personal d'administració i serveis

Mobilitat d'estudiants

Dins l'àmbit d'**Europa**, la mobilitat d'estudiants té lloc majoritàriament en el marc del programa **ERASMUS** (tant en la modalitat d'estudis com en la de pràctiques). Respecte de l'any anterior, el nombre d'estades a l'estranger ha augmentat el 15% i, per països, les destinacions preferides dels estudiants han estat Itàlia, els Països Baixos i França. En sentit invers, la majoria dels països d'origen dels estudiants acollits han estat França, Alemanya i Itàlia. Per facultats, els centres que més alumnes envien a l'estranger són Economia i Empresa, Belles Arts, Biologia i Geografia i Història, mentre que els que acullen un major nombre d'alumnes són també, per ordre, Economia i Empresa, Filologia i Dret. Enguany, 18 estudiants de la UB han participat en els cursos de preparació lingüística a les universitats de destinació que finança la UE (EILC), en què el neerlandès i el finès han estat les llengües més demanades.

La mobilitat d'estudiants dins l'entorn dels **Estats Units d'Amèrica i el Canadà** té lloc majoritàriament en el marc dels **convenis bilaterals** amb diferents universitats d'aquests països, en què s'ha reduït en més del 50% el nombre d'estudiants UB que han sortit fora, i en la modalitat **Study Abroad**, per la qual la UB ha rebut enguany 266 estudiants procedents dels EUA (gairebé el 16% més que el darrer curs). Per facultats, els centres que més alumnes han enviat a aquestes destinacions són Belles Arts, Farmàcia i Dret (en el marc del programa de doble

titulació), mentre que les facultats que han acollit el major nombre d'estudiants són Filologia, en la modalitat de Study Abroad, i Economia i Empresa i Belles Arts, amb convenis bilaterals.

Amb **Amèrica Llatina** la variació de la mobilitat d'estudiants ha consistit en un augment de gairebé el 16% dels alumnes de la UB cap a fora i una disminució del 32% dels alumnes estrangers d'estada temporal. Per modalitats, el major nombre d'estudiants que han escollit la UB com a destinació ho han fet mitjançant **sol·licituds individuals i beques MAEC-AECID**, mentre que des de la UB les estades a l'estranger s'han fet majoritàriament en el marc dels **convenis bilaterals**. Per països, Brasil, Mèxic i Colòmbia han aportat el major nombre d'alumnes estrangers, mentre que les destinacions preferides pels estudiants de la UB han estat Mèxic, Xile, Argentina i Colòmbia.

Aposta per
la internacionalització

1.660

estudiants estrangers
acollits en el marc de
programes d'intercanvi

En relació amb el **Magrib, els països àrabs, el Mediterrani i l'Àfrica subsahariana**, la mobilitat es compon d'estudiants que tenen com a origen aquestes àrees i que majoritàriament són becaris **MAEC-AECID**. Per països, la representació està força repartida, encara que el Marroc i Namíbia són els dos països amb major nombre d'alumnes.

La mobilitat d'estudiants dins la zona d'**Àsia i Oceania** té lloc majoritàriament arran dels **convenis bilaterals** i les **beques MAEC-AECID** per a estudiants estrangers. Per països, els alumnes de la UB escullen Japó i Austràlia, mentre que els xinesos i els filipins són els que vénen a la UB en major nombre.

Resum d'intercanvis d'estudiants per programes i àrea geogràfica 2009-2010

Programa	Estudiants	Europa (UE)	Europa Central i de l'Est (no UE)	EUA i Canadà	Amèrica Llatina	M, PA, MED, AS*	Àsia i Oceania	TOTAL
ERASMUS	UB	764	-	-	-	-	-	764
	Estrangers	1.042	-	-	-	-	-	1.042
ERASMUS Mundus	Estrangers	13	-	-	2	2	4	21
ERASMUS Mundus. External Cooperation Windows	Estrangers	-	-	-	14	-	-	14
ERASMUS pràctiques	UB	32	-	-	-	-	-	32
Grup de Coimbra	UB	7	-	-	-	-	-	7
	Estrangers	8	-	-	-	-	-	8
Convenis bilaterals	UB	15	-	16	41	-	12	84
	Estrangers	9	6	29	34	-	11	89
Sol·licituds individuals	UB	3	-	-	3	-	-	6
	Estrangers	38	1	6	69	3	3	120
Programes específics EUA (Study Abroad)	Estrangers	-	-	266	-	-	-	266
MAEC-AECID	Estrangers	7	-	-	58	14	5	84
Fundació Carolina	Estrangers	-	-	-	16	-	-	16
TOTAL	UB	821	-	16	44		12	893
	Estrangers	1.117	7	301	193	19	23	1.660

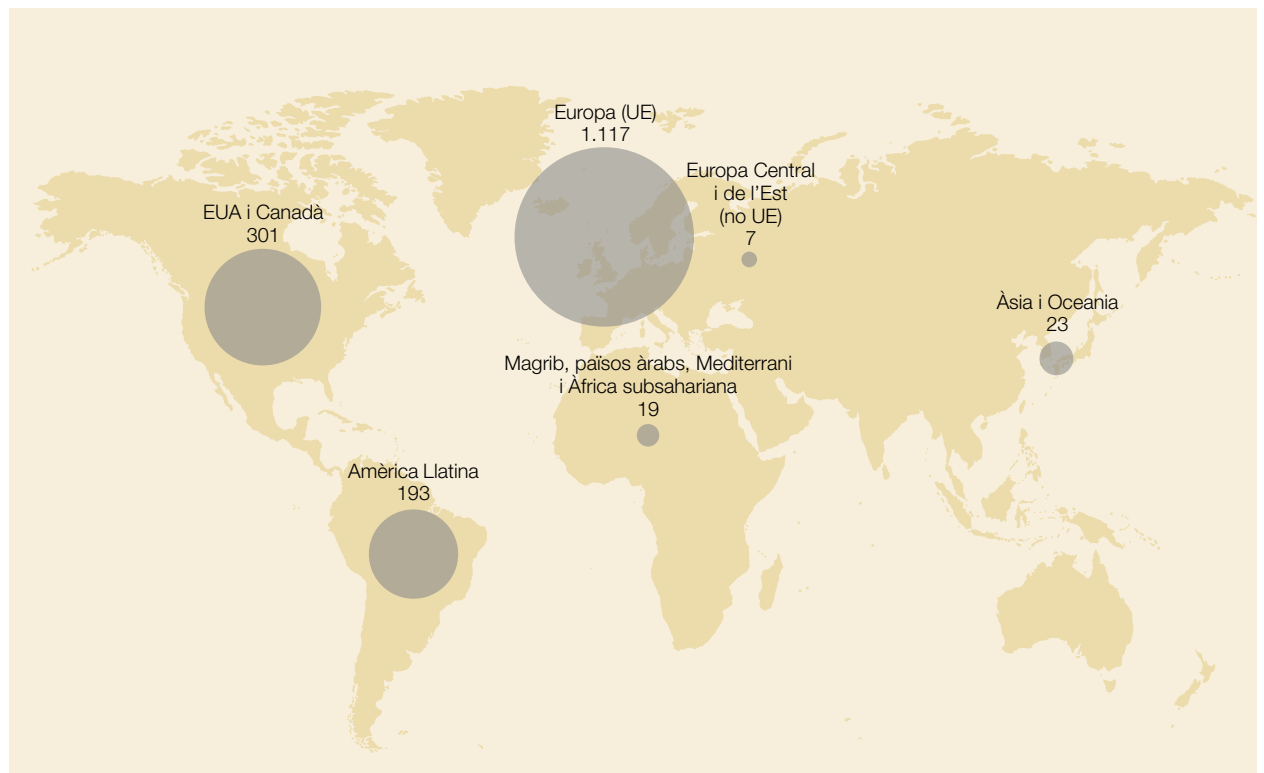
* Magrib, països àrabs, Mediterrani i Àfrica subsahariana.

«M'han ensenyat una manera de treballar, tant en equip com de desenvolupament d'una classe o d'un projecte final, molt diferent de com ho feia jo a Mèxic. I em sembla més correcta.»

Ana Paola García,
alumna de la Facultat d'Economia i
Empresa i estudiant del màster uni-
versitari d'Activitat Física i Esport

Origen dels estudiants acollits en programes d'intercanvi

Aposta per
la internacio-
nalització

8.694
estudiants estrangers

94
nacionalitats diferents

Mobilitat del PDI

Destaquen les noves convocatòries dins el marc dels convenis establerts amb dos consorcis d'universitats nord-americanes: el CASB (Consortium for Advanced Studies in Barcelona) i el CIEE (Council on International Education Exchanges), ambdues amb finançament d'aquests consorcis. La convocatòria del CIEE permet que professors de la UB facin estades d'immersió lingüística en universitats de parla anglesa, preferentment dels Estats Units, mentre que la convocatòria del CASB té l'objectiu que joves professors/investigadors de

la UB facin una estada de recerca postdoctoral en una de les universitats membres del consorci següents: Universitat Brown, la Universitat de Chicago, Universitat de Stanford i Northwestern University.

Mobilitat del PAS

Un any més, la mobilitat del personal administratiu i de serveis s'ha produït en el marc del programa ERASMUS. Set persones s'han desplaçat a Alemanya, Gran Bretanya, Finlàndia, Noruega i Suècia, i deu persones d'universitats de França, Itàlia, Polònia, Grècia i la República Txeca han visitat la UB.

Resum de la mobilitat del PDI i el PAS per programes 2009-2010

	PDI UB	PAS UB estranger	PDI estranger	PAS
Programa ERASMUS	67	7		10
Grup de Coïmbra	-	-	3	-
Convenis bilaterals (Amèrica Llatina)	9	-	9	-
PCI-Iberoamèrica (AECID)	157	-	72	-
PCI-Mediterrani (AECID)	33	-	31	-
PCI-Àfrica (AECID)	6	-	4	-
Ajuts per a projectes i mobilitat de professors (Vicerektorat de Relacions Internacionals i Institucionals)	37	-	19	-
Convocatòria CIEE	4	-	-	-
Convocatòria CASB	1	-	-	-
TOTAL	314	7	138	10

Altres programes. ERASMUS Mundus

En el marc de l'Acció 1 del programa **ERASMUS Mundus**, s'ha continuat impartint el *Master on Work, Organizational and Personnel Psychology (WOP-P)*, que ha estat seleccionat per a la renovació en la convocatòria 2010, mentre que el *Master in Quality in Analytical Laboratories* ha iniciat la primera promoció d'estudis. A més, els dos màsters seleccionats en la convocatòria 2009, *Photonics Engineering, Nanophotonics and Biophotonics (NanoBioPhotonics)* —coordinat per la Universitat Paul Cézanne (Ais-Marsella III)— i *Learning & Teaching of Spanish in Multilingual & International Contexts (EMLTE)* —coordinat per la Universitat de Deusto—, s'han posat en marxa per oferir la primera promoció

Estudiants de Màsters Erasmus Mundus

País d'origen	Facultat	Estudiants
Portugal	Psicologia	7
Etiòpia	Química	2
Filipines	Química	2
Sèrbia	Química	1
Brasil	Química	1
Colòmbia	Química	1
Índia	Química	1
Nepal	Química	1
França	Psicologia	3
Itàlia	Psicologia	2
Total		21

d'estudis el curs 2010-2011, juntament amb el màster *Public Policy and International Development*. Quant a la darrera convocatòria resolta per l'EACEA, a més de la renovació esmentada anteriorment, ha estat seleccionat el màster *Translational Health & Modelling (TranslationalHealth.eu)*, coordinat per la Universitat Joseph Fourier de Grenoble.

En el marc de l'**Acció 2**, per tercer any el projecte ISAC de cooperació amb el Brasil (coordinat per la Universitat de Coïmbra) ha possibilitat la mobilitat de 5 estudiants brasilers cap a Barcelona. També s'ha posat en marxa la participació dels estudiants dins del projecte Mundus 17 de cooperació amb el Brasil, el Paraguai i l'Uruguai (coordinat per la Uni-

versitat de Porto), amb la mobilitat de 6 estudiants brasilers i 3 estudiants uruguaians cap a Barcelona i d'un estudiant de la UB cap al Brasil. D'altra banda, i conjuntament amb Mundus 17, els projectes BAPE de cooperació amb Argentina, Bolívia i Perú (coordinats per la Universitat de Pàdua) i Ànimo ¡Chévere! de cooperació amb Cuba, Equador, Veneçuela i Xile (coordinat per la Universitat de Granada) han seleccionat un total de 75 becaris que iniciaran la seva mobilitat abans de l'1 de setembre del 2010. Quant a la darrera convocatòria resolta per l'EACEA, ha estat seleccionat el projecte MoE: A move on Education de cooperació amb Argentina (coordinat per la Universitat de Màlaga).

Facultat de Geografia i Història
i Facultat de Filosofia

